Jaargang 108. Vrijdag, 6 April 1849. No. 28.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

Deze Courant wordt uitgegeven des Dingsdags *en* Vrijdags. *De abonnements-prijs voor den jaargang* 1849 *is f* 8—32, *en* franco *per post f* 9—62; *per kwartaal f* 2—08 *en per post f* 2—40½.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag, den 13den April 1849, des voormiddags te elf uur, in een der appartementen van het Provinciehuis te *Groningen*, zal, door den STAATSRAAD, GOUVERNEUR van de provincie *Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een' der LEDEN van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in deze provincie, onder nadere approbatie, worden aanbesteed:

1. *Het onderhouden van het Kanaal van* Groningen *naar* Delfzijl, *met de daarbij behoorende werken, van den 1sten Julij* 1849 *tot en met ultimo Junij* 1852.

2. *Het onderhouden van twee gedeelten van provinciale grindwegen, van den 1sten Mei* 1849 *tot en met ultimo Junij* 1850, *als:*
a. *van de* Eelswordertil *over* Usquert *tot de Straat te* Uithuizen.
b. *van* Ulrum *tot de* Zoutkamp.
(Ieder perceel afzonderlijk.)

3. *Het onderhouden van de Spilsluizen en aanhooren van dien te* Groningen, *van den 1sten Julij* 1849 *tot en met den 30sten Junij* 1855.

4. *Het doen van dagelijks voorkomend onderhoud met de noodige herstellingen, enz. aan de lokalen en meubelen van het Provinciaal Geregtshof en de Arrondissements-Regtbank met de Conciergewoning, enz. binnen* Groningen, *van den 1sten Mei* 1849 *tot en met ultimo April* 1850.

5. *Het dagelijks voorkomend onderhoud met de reparatiën aan het lokaal van het Gouvernement van* Groningen *met de Woning van den Concierge, van den eersten Mei* 1849 *tot en met ultimo April* 1850.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden bij Inschrijving en Opbod.

De Bestekken, waarnaar de bovengemelde Aanbestedingen zullen plaats hebben, zullen, boven en behalve in het Provinciehuis te *Groningen*, ter lezing liggen: te *Groningen*, in den Doelen, bij de kasteleins VAN DER LAAN, Erven EEKHOFF, wedw. BONTEKOE, TEN HAVE en de wedw. DE JONGE, alle aan de Groote Markt; voorts in de Oude Munster, in het Blaauwe Paard; bij den kastelein VISSER, in de Zon; bij den kastelein RASKER, op den hoek van het Ameland; in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de A-poort; bij den kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en bij den kastelein VAN WARTUM, in de Altena; te *Zoutkamp*, bij den kastelein DE VRIES; te *Warfhuizen*, bij de wedw. ELINGA; te *Winsum*, bij den kastelein WIERSEMA; te *Onderdendam*, in het Gemeentehuis en in het Zijlvesterhuis; te *Bedum*, bij den kastelein J. J. WEG; te *Appingedam*, bij de kasteleins HOEKSTRA, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl*, bij de kasteleins TER STEEG, HAZENHOEK, B. ROELFSEMA, ROMELING en de wedw. WEITS; te *Martenshoek*, bij de weduwe MEURS; te *Zuidbroek*, bij den kastelein MONKHORST; te *Winschoten*, bij den kastelein WISSEMAN; te *Nieuwe Schans*, bij den kastelein SMIT; te *Veendam*, in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk*, bij den kastelein DE BOER, en te *Zuidhorn*, bij de wedw. OSSENTJUK.

De aanwijzing in *loco* zal plaats hebben den vierden dag vóór de Aanbesteding; — zullende voorts bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, en bij den Ingenieur VAN ESSEN, te *Groningen*, nadere informatiën te bekomen zijn.

GRONINGEN, 31 Maart 1849. *De Staatsraad, Gouverneur voornoemd:* RENGERS.

AANBESTEDING EN VERHURING VAN TUINGROND EN LAND.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, op ZATURDAG, den 14den April 1849, des voormiddags te 11 uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad,

aan te besteden:

Het BOUWEN van eene NIEUWE **VOETBRUG**, over de VAART, genoemd *de Griffe*, buiten het Kleine Poortje, bij de Scheepstimmerwerf van DE VRIES, en het AFBREKEN van de OUDE BRUG aldaar:

te verhuren voor drie jaren, in veertien percelen, om als Tuingrond te gebruiken:

De twee met aarde opgehoogde stukken STADS LAND, gelegen ten Noorden van de Bloemstraat;

te verhuren, om te Weiden voor drie jaren:

Het **STADS GROENLAND**, ten Noorden van de Bloemstraat, zijnde het derde of achterste stuk.

De Voorwaarden van deze Aanbesteding en Verhuring zullen, van af den 10den dezer, ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen; terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Stads Bouwmeester.

GRONINGEN, 5 April 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

SCHIETEN naar de SCHIJF.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen, dat, volgens eene bij H. E. A. ingekomen missive van den Heer Majoor, Garnizoens Kommandant te *Groningen*, van heden, de OEFENINGEN in het **SCHIETEN** naar de **SCHIJF**, op DINGSDAG, den 10den dezer, op de daartoe bestemde plaats, een' aanvang zullen nemen, en wel op alle Werkdagen, van 's morgens zes uur af.

GRONINGEN, 5 April 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

Wordt geadverteerd, dat tot het afgeven der ATTESTATIEN DE VITA, ter bekoming zoowel van BURGERLIJKE en KERKELIJKE, als MILITAIRE PENSIOENEN, op den 1sten April 1849 verschenen, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad zal worden gevaceerd, des voormiddags van 10 tot 1 uur, op de volgende dagen, als:

1) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE, benevens MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op DONDERDAG en VRIJDAG, den 5den en 6den April 1849.

2) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op ZATURDAG, den 7den April 1849.

De **BETAALMEESTER** in het *Arrondissement Groningen* geeft kennis, dat, ten zijnen KANTORE kunnen worden ontvangen de bij hem betaalbaar gestelde **PENSIOENEN**, ten laste van den **STAAT**, loopende over de EERSTE DRIE MAANDEN **1849**.

GRONINGEN, 3 April 1849. RENGERS.

Herijk van Maten en Gewigten.

Aan de belanghebbenden wordt bij deze ter kennis gebragt, dat de ***Herijk*** van de ***Inhoudsmaten*** voor ***Drooge Waren***, zoo ***Tonnematen*** als ***andere***, van ***Korenschalen*** en van de ***Wisse***, benevens van de ***Vochtmaten*** in deze Gemeente zal plaats hebben voor de Ingezetenen, wonende in de roode Letters A, B, C, D, E en F, van den 16den tot den 20sten April, telkens van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uur.

De VERGADERINGEN van de **COMMISSIE** van **ONDERWIJS**, tegen de PAASCHWEEK aangekondigd, zijn eene WEEK **UITGESTELD**, en zullen nu gehouden worden op **WOENSDAG**, den **18**den APRIL tot het AFNEMEN der RANGEXAMENS, en op **ZATURDAG**, den **21**sten APRIL tot het AFNEMEN van het VERGELIJKEND EXAMEN voor de PROVINCIALE BEURSEN, in het CONCERTHUIS, beide des morgens precies te 8 uur te beginnen.

TH. VAN SWINDEREN,
Secretaris.

ITALIE.
Nadere tijdingen nopens den Oorlog in Opper-Italië.

De veldslag, die zoo eensklaps aan den Italiaanschen oorlog een einde maakte, heeft aan de Piëmontezen groote verliezen gekost. De Oostenrijkers hebben 2,500 gevangenen, waaronder 56 officieren, 5 kanonnen, 10 fourragewagens, 90 paarden en 5,400 nieuwe, nog niet uit de kisten gepakte geweren buit gemaakt.

De generaals *Durando* en *Passalacqua* zijn gesneuveld, en generaal *Perron*, in 't vorige jaar opperbevelhebber te Lyon, is doodelijk gewond. De nederlaag is alléén toe te schrijven aan de onkunde van den opperbevelhebber, die onbewust was van alle handelingen des vijands, en aan het verraad van generaal *Ramorino*.

Generaal *Ramorino*, op zijne vlugt in hechtenis genomen, is onder escorte te Turin aangekomen.

[De ongelukkige afloop van den oorlog is *ook* aan verstandhouding in Piëmont toe te schrijven. *Radetzky* moet zeer wel geweten hebben, dat hij de inwoners niet vijandig tegen hem over zou zien, en dat ook vele soldaten en officieren niet tegen hem zouden willen vechten. Vóór den slag waren gedrukte biljetten onder het leger verspreid, waarop het volgende te lezen was: „*Soldaten! voor wie denkt gij te vechten? De Koning is verraden en de Republiek te Turin uitgeroepen.*" — Men verzekert, dat reeds *Gioberti* van eene zamenzwering onderrigt was, en daarom den oorlog wilde uitstellen: het was juist de wensch der republikeinen, dat de Koning verraden werd en in ongelegenheid geraakte.]

— Het officiële dagblad van Turin gaf den 27sten Maart de volgende proclamatie:

„Burgers!

„De gebeurtenissen, door het noodlot ons opgelegd, en de wil van mijnen edelen vader hebben mij, wel vóór mijn' tijd, op den troon mijner voorvaderen geroepen.

„De omstandigheden, in welke ik het bestuur in handen neem, zijn van dien aard, dat ik, zonder de krachtdadigste hulp van allen, moeijelijk mijnen eenigen wensch zal kunnen vervullen: het geluk van ons gemeene vaderland.

„De bestemming der natie is volgens Gods voorschriften geregeld; de mensch is haar zijne hulp verschuldigd; wij hebben niet aan dien pligt te kort gedaan.

„Thans moet ons streven zijn, onze eer veilig en ongeschonden te bewaren; de wonden, welke onze bezittingen hebben bekomen, te herstellen, onze constitutionele instellingen te bevestigen.

„Al mijne volkeren roep ik op, om hieraan mede te werken. Ik maak mij gereed, om hiertoe een' plegtigen eed af te leggen, en ik verwacht van de natie wederkeerig hulp, genegenheid en vertrouwen.

„Turin, 27 Maart 1849. VICTOR EMANUEL"

— De voorwaarden van den wapenstilstand zijn den 28sten Maart te Turin *officiëel* bekend gemaakt, en zijn hoofdzakelijk deze: 1) de Koning verbindt zich, om de Hongaarsche, Poolsche en Lombardysche corpsen af te danken, voor welke soldaten *Radetzky* zal trachten eene algemeene amnestie te verkrijgen; — 2) de Koning staat toe, dat 18,000 man infanterie en 2,000 man kavallerie het grondgebied tusschen de Po, Tecino en de Sesia bezet houden, en dat de helft van het garnizoen van Alessandria Oostenrijksch zal zijn, tot welke bezetting (van stad en citadel) Oostenrijk niet meer dan 3,000 man mag bezigen; — 3) Piëmont zal zijne troepen Modena, Plaisance en Toscane doen ontruimen; — 4) de Sardinische vloot voor Venetië moet binnen 14 dagen in hare eigene havens binnenloopen, en de Sardinische troepen Venetië verlaten; — 5) het Sardinische leger zal op den voet van vrede gebragt worden. — Verder zal men aan de onderhandelingen tot den vrede bezig blijven. Bijaldien men het hierover niet eens kan worden, zullen de vijandelijkheden eerst 10 dagen na het opzeggen van den wapenstilstand weder mogen beginnen. — De gevangenen eindelijk worden wederzijds uitgewisseld.

(Deze artikelen zijn door *Chrzanowski* en *Radetzky* geteekend.)

— De laatste tijdingen uit Piëmont zijn belangrijk en zoodanig, dat, zoo de nieuwe Koning niet spoedig tot eenen maatregel van veerkracht besluit, dit ongelukkig land nog veel ongelukkiger worden kan.

Den 27sten Maart toch is te Turin een nieuw ministerie gevormd. Dit bewind heeft dien zelfden dag den gesloten wapenstilstand ter kennis gebragt der Kamer van Afgevaardigden en die kennisgeving heeft er een' storm verwekt, waarvan de gevolgen, — zoo Koning *Victor Emanuel* niet ten spoedigste die Kamer ontbindt, — *Radetzky* te Turin zoude kunnen brengen.

Er waren n.l. dien dag twee zittingen gehouden. Reeds de eerste was onstuimig, maar de avondzitting heeft haar nog verre overtroffen. Er zijn dien dag drie voorstellen van de heeren *Lauza*, *Mellana* en *Ravina* aangenomen. Het eerste verklaart de wapenschorsing voor *inconstitutioneel*, en de ministers, die haar zouden willen uitvoeren, tot *landverraders*; — het tweede wil, dat men alle krijgsmagt, die nog aanwezig is, onder de wallen der vesting Alessandria zamentrekke, en al wat onder de natie de wapenen voeren kan, naar Genua oproepe; — het derde, dat het terug roepen der vloot uit de Adriatische zee, of het overleveren der vesting Alessandria verklaard zal worden te zijn *hoog verraad*.

— Men is te Turin uitbundig in het toezwaaijen van lof aan den ouden Koning. Een dagblad meldt, „dat de Koning, ziende dat verscheidene regementen weigerden te vechten, zelf naar hen toeging, en hen tot den strijd aanzette. Toen dit te vergeefs was, riep hij hen toe: „Indien „gij dan niet voor uwen Koning wilt vechten, noch voor „de onafhankelijkheid van uw vaderland, sterft dan ten „minste, ellendigen, voor de eer der uniform die gij draagt, „voor den roem uwer wapenen." — Alles was te vergeefs; waarop de Koning zijn kleed scheurde en zijn' degen brak, zeggende, „dat hij geene onteerde uniform wilde dragen.""

In de zitting van de Kamer der Afgevaardigden te Turin van den 26sten werd dan ook eene treffende hulde aan den edelen moed en de volhardende zelfopoffering van den Koning *Karel Albert* toegebragt. De afgev. *Chenal* sprak op eene warme wijze van al de uiterste pogingen, welke de ongelukkige Vorst voor zijn land gedaan had, en meende, dat deze daden eene der schoonste bladzijden van de Italiaansche geschiedenis zouden beslaan. Hij stelde als hulde aan den edelen, maar ongelukkigen Koning voor, ter zijner eere een standbeeld op te rigten, ten teeken van bewondering, welke alle Italianen voor den hersteller der vrijheid gevoelden.

— Te Rome is in den nacht van den 20sten op den 21sten dezer het arsenaal der Republiek afgebrand; de geschutwagens, welke den 21sten aan het ministerie van oorlog zouden afgeleverd worden, werden eene prooi der vlammen. Te Rome schreef men deze ramp — en zeker niet zonder grond — aan verraad toe.

— *Il Secolo* van Palermo geeft de volgende berigten, gedagteekend van den 14den Maart, nopens den staat van zaken op Sicilië.

De Sicilianen zullen geene schikking met den Koning van Napels aannemen, evenmin de bemiddeling, die door de Fransche en Engelsche admiraals is aangeboden.

Het geregelde Siciliaansche leger bestaat uit 15,000 man, waaronder 800 man Franschen. Men verwacht 2 stoomfregatten en 30,000 (?) man Franschen en Zwitsers. (Eene dezer booten met 150 man is vergaan.)

De Kamers hebben eene algemeene ligting goedgekeurd.

De Fransche generaal *Frobriant*, een oud beproefd soldaat, zal het opperbevel voeren.

Toen dit nieuws den 19den te Napels kwam, is er een kabinetsraad gehouden, waarin *Filangieri* verklaard heeft, „dat alle hoop op onderhandeling nu over was, en dat de vijandelijkheden dadelijk moesten beginnen, daar de wapenstilstand letterlijk verbroken was." Na eene conferentie, hebben de representanten van de bemiddelende Mogendheden [Engeland en Frankrijk], — mr. *Temple* en mr. *de Reyneval*, — besloten, te zamen naar Palermo te gaan, om te zien de Sicilianen te bewegen, „alsnog aan het voorstel van hunnen Souverein gehoor te geven."

— De Venetianen hebben den 22sten een' uitval gedaan met 10,000 man, in twee divisiën verdeeld.

De eene onder generaal *Pepé*, uit Chroggen vertrokken, heeft de Oostenrijkers tot Crespino aan de Po, op tien mijlen van Venetië, terug geworpen. — Men kende het resultaat nog niet van de 2de divisie, die op Mestre getrokken was.

— In eene geheime zitting van de Sardinische kamer van afgevaardigden van den 29sten zoude die kamer stellig den wapenstilstand verworpen hebben (gelijk men te Parijs den 2den dezer verzekerde, op grond van telegrafische depêches, welke de regering zoude ontvangen hebben). Het gevolg van deze verwerping zou de ontbinding van de kamer zijn geweest. Men voegt er bij, dat de kamer het besluit genomen heeft zich naar Genua te begeven, en dat in die stad de grootste verontwaardiging heerschte over de nederlaag van Novara en over den onteerenden wapenstilstand. De Genuezen zouden zich van Piëmont willen afscheiden.

— Koning *Karel Albert* is niet te Geneve, maar over Nice naar Antibus gereisd, en alzoo, onder den naam van den graaf *van Bard*, op Franschen bodem aangekomen. Hij is zeer wel door de bevolking ontvangen.

— Nog maar een paar dagen geleden, beschouwde men de Italiaansche kwestie door de abdikatie van *Karel Albert* en door de nederlaag der Piemontezen — als afgedaan. Men hoopte, dat ten gevolge van den wapenstilstand, de gouvernementen van Engeland en Frankrijk redelijke voorwaarden zouden verkregen hebben voor den nieuwen Koning *Victor Emanuel*. Men bevestigde, dat de formeele verzekeringen, door het Weenerkabinet aan *Radetzky* gegeven, alle interventie van Frankrijk in Italië zouden overbodig maken. Het schijnt intusschen thans te vreezen, dat Frankrijk spoedig gedwongen wordt om troepen in Savoye te laten inrukden. Men heeft reeds gezien, dat de Kamer der Gedeputeerden in Turin *geweigerd* heeft den wapenstilstand te erkennen, die evenwel door de nieuwe Koning zelf geteekend is.

Volgens de laatste berigten, die echter nader bevestigd dienen te worden, zouden de Piëmontesche revolutionairen er luide van spraken, om Koning *Victor Emanuel* af te zetten, en de republiek uit te roepen.) De Koning zou zich naar het leger begeven en eene oproeping aan het volk gedaan hebben, na de tegenwoordige Kamer te hebben ontbonden.

Indien nu deze geruchten zich bevestigen, dan zullen zij de Oostenrijkers dwingen dieper in Piëmont te dringen en in dat geval zou het Alpenleger gedwongen zijn om te interveniëeren. Men verzekert dan ook reeds te Parijs, dat de troepen order bekomen hadden, zich naar de uiterste grenzen te begeven.

DUITSCHLAND.
WIESBADEN, 28 Maart.

In de zitting van de Kamer van gisteren werd behandeld de bekende zaak van prins *Metternich*, ten aanzien van zijn domein *Johannisberg*. — Uit het daarover uitgebragt rapport bleek, dat de Regering van Nassau dit domein na de gebeurtenissen in 1848 bezet had, niet alleen om het te beveiligen tegen het verbitterde volk, maar ook wegens hare aanspraken op de belastingen, welke *Metternich* sedert 1815 geweigerd had te betalen, en die nu eene som van 70,652 fl. bedroegen. — Oostenrijk beweerde, „dat *Johannisberg* vrij van belasting was." De Kamer besliste, „de regts-aanspraak op den *Johannisberg* voor 's hands *te handhaven* en daarover later door scheidsregters te doen beslissen, maar reeds nu de bovengemelde som te eischen, en, in geval van weigering om te betalen, dwangmiddelen te gebruiken."

FREIBURG (BADEN), 28 Maart.

Zoo even, des avonds te 8 uur, heeft de veroordeeling van de republikeinen *Gustaaf Struve* en *Karl Blind* plaats gehad. Op alle vragen, betrekkelijk de gebeurtenis in April, verklaarden de gezworenen *G. Struve* voor „*niet-schuldig*," dewijl de zaak „ingevolge de revolutie" geschied is. — De vragen nopens de September-gebeurtenis werden gedeeltelijk met „*schuldig*" beantwoord, doch met bijvoeging: „*met verzachtende omstandigheden*." — *Struve* en *Blind* werden daarop veroordeeld tot 8 jaren tuchthuisstraf en in de kosten.

[Daar in Baden de doodstraf afgeschaft is, zoo was levenslange tuchthuisstraf het meest wat de regter kon uitspreken. De eisch tegen *Struve* en *Blind* was acht jaren straf, en deze is ook uitgesproken. Daar thans in Baden het cellulaire stelsel ingevoerd is en 2 jaren cellulaire opsluiting met 3 jaren tuchthuisstraf zijn gelijk gesteld, zoo zal de straf van *Struve* en *Blind* slechts 5 jaren en 4 maanden duren.]

WEENEN, 31 Maart.

De heer *Schwarzer*, ex-minister en redacteur der korteling verbodene *Allg. Oesterr. Zeit.*, is door den krijgsraad tot 48 uren huisarrest veroordeeld.

— Men verneemt, dat een koerier uit Zevenbergen het berigt heeft aangebragt, dat *Bem* aldaar geheel door de Russen is verslagen; — dat hij getracht heeft, naar Wallachije te ontkomen, en dat reeds vijf zijner hoofdlieden, ter zake hunner gepleegde wreedheden, door de Russen zijn opgehangen. — Naar luid van berigten uit Pesth, zouden de Hongaarsche insurgenten hunne strijdkrachten bij Oud-Arad bijeentrekken, om aldaar een hoofdtreffen af te wachten.

— Uit een legerberigt van den maarschalk *Radetzky*, van den 24sten, uit Novarra, blijkt, dat de Piëmontezen den 23sten aldaar 50,000 man bijeen hebben gehad, en dat de maarschalk van zijne zijde vier zijner legercorpsen in het gevecht heeft gebragt.

Hij stelt het verlies des vijands op 2 à 3000 gevangenen, 3 à 4,000 dooden en gekwetsten, waaronder 2 generaals, en 12 stukken geschut; — het zijne op 2 à 3000 dooden en gekwetsten, waaronder 10 hoofdofficieren.

BERLIJN, 1 April.

Over de al of niet aanneming der keizerlijke waardigheid door den Koning, blijven nog steeds de meest verschillende geruchten in omloop. Algemeen blijft men echter gelooven, dat de aanneming verbonden zal zijn aan de voorwaarde van de goedkeuring der Vorsten. Met uitzondering van Hannover, twijfelt men niet aan de goedkeuring der Vorsten van het Noordelijk Duitschland.

Men hoort thans personen, die ook aanmerkelijke stoffelijke belangen vertegenwoordigen, en die te voren niet zeer ingenomen waren met het denkbeeld eener Duitsche éénheid, zich luide verklaren vóór het aannemen der Keizerlijke waardigheid door den Koning van Pruissen; ofschoon zij niet geheel instemmen met de meening, dat deze aanneming *onvoorwaardelijk* zoude behooren te zijn.

Het berigt der verkiezing heeft niet zoo veel bijval gevonden als wel verwacht werd. Het staatsministerie heeft beraadslaagd over die hooge aangelegenheid. Verscheidene ministers moeten de meening geuit hebben, dat men Z. M. niet aan kon raden, de Keizerskroon uit de handen der Rijksvergadering, zonder het bedingen van verscheidene voorwaarden, aan te nemen.

In de Tweede Kamer heeft de minister *v. Brandenburg* aangekondigd, dat, zoodra de „voor de toekomst van Duitschland, van Pruissen en van het stamhuis van *Hohenzollern*, *hooggewigtige besluiten* zullen zijn ontvangen, men deswege de vereischte voorstellen zal doen, en dat de Regering den weg zal volgen, dien zij zich te voren heeft afgebakend, en die gewisselijk ook den bijval der Kamer zal verwerven.”

— Heden heeft op Charlottenburg een groot familie-diner plaats. Dáár zal de Frankfortsche deputatie met alle eerbewijzingen ontvangen worden.

— Met uitzondering van de *Preuss. Ztg.*, het orgaan der uiterste regterzijde, en van de *Constitutionn. Ztg.*, geïnspireerd door den heer *Hansemann*, die bij het stelsel van scheiding of directoire volhardt, zijn al de dagbladen hier ter stede Frankfortsch, keizerlijk en unitair gezind geworden.

Van den 2den. Het Pruissische ministerie heeft heden, in de kamer, eene verklaring gedaan ten aanzien van de aanneming der Keizerlijke Kroon door den Koning van Pruissen. Het ministerie verklaarde, „dat het toetrad tot Duitschlands eenheid en vrijheid, — erkende, dat de jongste Frankfortsche besluiten een vooruitgaande stap waren op den weg van Duitschlands ontwikkeling, — dat het alles zou aanwenden om die ontwikkeling te bevorderen, — maar dat die besluiten slechts verbindende waren voor de regeringen, die daartoe uit eigen beweging bijtraden en dat het alles zoude aanwenden, om zulk eene toetreding te bevorderen.”

Te zes én een half uur, heden avond, is de Frankfortsche deputatie hier aangekomen en met eerbewijzingen ontvangen.

FRANKFORT, 1 April.

Wij bevinden ons thans in eene tusschen-regering en zien met de grootste spanning het besluit des Konings van Pruissen te gemoet. — De Oostenrijksche en Beijersche afgevaardigden en de clericale partij voeden nog hoop, dat de genoemde monarch de waardigheid *niet* zal aannemen, zonder de toestemming der gezamenlijke Duitsche Vorsten en de goedkeuring der Duitsche Constitutie door hunne Regeringen. Daarentegen hebben 150 der erfkeizerlijke afgevaardigden, die in den Weidenbusch bijeenkomen, zich verbonden, om geene verandering in deze Constitutie te dulden, om 't even, van welke zijde die worde voorgedragen.

Over 't algemeen heeft het besluit een' goeden indruk gemaakt. De democraten schijnen het zich te laten welgevallen, uithoofde van de beginselen, welke in de Constitutie zijn opgenomen.

— Honderd en dertien Oostenrijksche afgevaardigden bij de Rijksvergadering te Frankfort hebben vormelijk protest tegen de verkiezing van den Koning van Pruissen tot Duitsch Keizer opgemaakt. Onder de overigen, welke zich van de stemming onthouden hebben, behooren 22 Pruissische, 51 Beijersche, 15 Saksische, 17 Wurtembergsche en 10 Badensche leden.

— Het gerucht, alsof de Oostenrijksche partij een *contraparlement* in Heidelberg zoude willen vestigen, is ongegrond.

— De vraag, of de Koning van Pruissen de Keizerlijke Kroon zal aannemen, houdt natuurlijk ieder hier bezig, en zelfs de meest keizerlijk gezinden beginnen thans te begrijpen, dat hunne geheele overwinning zich tot dusver slechts *tot eene hoop* bepaalt. Immers nam de Koning van Pruissen de kroon niet aan, wat dan? — En dat de Koning althans eenige moeijelijke voorwaarden tot die aanneming maken zal, betwijfelen doorgaans goed onderrigte personen in geenen deele. Men is alzoo alle moeijelijkheden nog niet te boven.

— De graaf *Törring*, een van de rijkste grondeigenaars in Beijeren, heeft zich met de prinses *Therese v. Thurn en Taxis* verloofd en haar een *pond banknoten* ten geschenke gegeven.

KEULEN, 1 April.

De aartsbisschop van Keulen heeft, gebruik makende van de vrijheid, die uit de jongste politieke gebeurtenissen ontstaan is, de geestelijke regtbanken hersteld: 1) eene regtbank van eersten aanleg voor het aartsbisdom; 2) eene regtbank voor deszelfs hoofdstad als appélgerigt voor het geheele geestelijke gebied der provincie. Deze laatste regtbank zal door den aartsbisschop zelven gepresideerd worden.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 31 Maart.

De schepen *Gustave* en *Ville d'Eu* zijn gisteren alhier aangekomen met 268 kisten met voorwerpen van waarde van de ex-koninklijke familie van Frankrijk.

Van den 2den April. De kapitein van het [met zoo vele millioenen waarde, deze dagen hier aangekomen] Westindische stoomschip *Dee* is onder arrest hier te lande aangebragt, omdat hij op de reis twee matrozen had neergesabeld.

FRANKRIJK.

PARIJS, 31 Maart.

De Italiaansche kwestie in de Nat. Vergadering.

Twee dagen lang sprak men in de Fransche Nationale Vergadering over de Italiaansche kwestie. De heeren *Billault* en *Ledru-Rollin* hekelden gisteren, met al hunne bitterheid, de Fransche politiek, en de laatste ging (zoo als hij meest altijd doet) van het staatkundig terrein op dat der personaliteiten tegen de heeren *Thiers*, *Molé* en *Duvergier de Haranne* over.

Heden zijn de debatten voortgezet, en nam ook de generaal *Cavaignac*, wiens vroegere politiek te veel in 't gedrang kwam, dan dat hij geheel zou mogen zwijgen, het woord. Hij verdedigde zijne politiek, en gaf zich veel moeite om aan te toonen, „dat er groot verschil bestaat tusschen de staatkundige kwestie van heden en 't verleden, en er dus wel degelijk onderscheid bestaat tusschen zijne politiek en die van het tegenwooordig Bestuur. 't Gelukte hem echter niet; hij was niet helder in zijn betoog.

Na hem trad de heer *Thiers* op en hield eene heerlijke redevoering over den tegenwoordigen staat van Europa en over de dwaasheid, die Frankrijk zou begaan, als het zich in een' oorlog wikkelde, die het geheele vaste land tegen de Republiek in 't harnas zou jagen.

„Driederlei politiek, — zeide hij, — kan men in de Italiaansche zaken volgen: *den oorlog*, *de onderhandelingen* en eene *gemengde* politiek, die 't air aanneemt alsof zij iets doet, die geene conferentiën uitlokt, doch ook den oorlog niet declareert.” Des heeren *Thiers* staatkunde zou zijn: *onderhandelen.*

De discussie is geëindigd met de aanneming, door 444 stemmen tegen 320, van de dagorde, welke de heer *Bixio* had voorgeslagen, maar verkort, doch tevens versterkt door een amendement van den heer *Pagnerre*, dat er uit had doen nemen alles, wat vertrouwen der Vergadering in het ministerie aankondigde. — De aangenomen lezing luidt nu als volgt:

„De Vergadering verklaart, dat, indien de uitvoerende magt, om de ongeschondenheid van het Piëmontesche grondgebied te beter te beschutten (*garantir*) en de eer van Frankrijk te beter te waarborgen (*sauvegarder*), oordeelt hare onderhandeling door eene deelswijze en tijdelijke bezetting van eenig punt van Opper-Italië te moeten ondersteunen, zij bij de Vergadering de opregtste en volkomenste medewerking zal vinden.”

[Men vraagt nu, wat de Fransche Regering doen zal? Luidens de dagorde, is zij nu bijna verpligt eenig punt in Italië te bezetten; doch daar dit punt niet bepaald is, gist men reeds, — althans zoo op de uitdrukking „*Opper-Italie*” niet te zeer wordt aangedrongen — dat zij daartoe den *Romeinschen staat*, als het minst gevaarlijke zal kiezen.

De anders nog al bedaarde *National* laat zich heden volgender wijze uit over de deliberatiën van het comité der buitenlandsche zaken van de algemeene Vergadering.

„Welke beschimping! De Italiaansche revolutie is verkocht en overgeleverd door *Karel Albert*, zoo als de Italiaansche patriotten verraden en aan den beul geleverd werden door dienzelfden man in 1821. Die daad wordt volbragt met medepligtigheid van *Louis Bonaparte*, van *Barrot*, de vrijwilliger van 1815, en van al de afvalligen, die zich in den Raad van de Republiek ingeschreven hebben, en die menschen zou men eene declaratie van vertrouwen schenken!”]

— De bevolking dezer hoofdstad is nog al onrustig. De Regering heeft weder maatregelen van voorzorg genomen. Gisteren zijn al de troepen in de kazernen geconsigneerd geweest, en heden doorkruisen talrijke patrouilles de straten.

— Alle dagen stroomt eene menigte burgers naar het secretariaat van het comité der straat Poitiers, om inschrijvingen te doen voor de Antisocialistische Propaganda. Het is een voor Frankrijks toestand zeer geruststellend verschijnsel. De *Constitutionnel* heeft voor 2000 en de *Presse* voor 1000 fr. deel genomen.

— Uit Marseille is met den telegraaf de tijding overgebragt, dat berigten van het Engelsch-Indische leger van den 25sten Februarij inhouden, dat sir *H. Gough* eene belangrijke overwinning op de Sikhs heeft behaald, die geheel verstrooid zijn en op de vlugt gedreven, met achterlating van hunne tenten en een groot deel hunner artillerie. — Deze telegrafische depêche wordt heden door het regeringsblad medegedeeld

Van den 1sten April. De president der Republiek heeft gisteren een bezoek gebragt aan mevrouw de markiezin *de Londonderry*, die in der tijd, bij Koning *Lodewijk-Philips*, zeer vele pogingen heeft aangewend om hem zijne vrijheid terug te doen krijgen.

— *Proudhon* heeft zich door de vlugt onttrokken aan de uitvoering van het tegen hem gewezen vonnis van boete en gevangenisstraf.

— De *National* zegt heden: „Het is gedaan! De Nat. Vergadering hecht zich niet meer aan haar programma van den 24sten Mei! De orde van den dag *Bixio-Payer*, welke aan de ministers van *Louis Bonaparte* de zorg opdraagt, om de eer van Frankrijk in bescherming te nemen, dat wil zeggen, de schande van het republikeinsche gouvernement; is aangenomen!”

— De democraten zijn thans ijverig in de weer met het bewerken van het volk, en vermanen hetzelve, om toe te zien, dat ware volksvrienden voor de aanstaande wetgevende vergadering worden gekozen. Onlangs is hier ter stede eene voorloopige kiezersvergadering gehouden, bij welke gelegenheid de beruchte *Thoré* het navolgende heeft verkondigd: „Wij zijn in 1830 bedrogen en bestolen door de valsche republikeinen; daarna hebben wij de maand Februarij gevierd met geweerschoten en barricaden; wij worden echter op nieuw bedrogen en bestolen door de koningsgezinden; welaan dan, gij allen kiezers! wreekt u op hen, door aan hen uwe stemmen niet te geven.”

— Men weet nog niet met zekerheid waar *Karel Albert* aangekomen is. Gisteren zeide men, te Genève; heden zegt de *Constitutionnel*, dat hij zich door midden-Frankrijk naar de Spaansche grenzen spoedt. Volgens de *Patrie*, heeft hij zich naar Portugal ingescheept, en zou de president der republiek hem een' afgezant hebben toegezonden, om hem eene veilige schuilplaats in Frankrijk aan te bieden.

BELGIE.

BRUSSEL, 1 April.

De instructie heeft over het komplot van Brussel nog niets kenbaar gemaakt; en wat aangaat die dagbladen, welke hoegenaamd geen gewigt aan de ontdekking van het komplot hechten, die het bestaan er van betwijfelen, — zoo kan men verzekeren, dat de instructie zal aantoonen hoe er te doen was met een *zeer ernstig* komplot.

Achttien beschuldigden zijn gearresteerd, twee zijn er maar in vrijheid gesteld; er zijn alzoo nog 16 over, op welke zeer zware beschuldigingen op rusten.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 2 April.

Z. M. heeft dezer dagen de volgende benoemingen gedaan: tot kommandeurs der orde van den Nederlandschen Leeuw, den heer mr. *J. Op den Hooff*, vice-president, en den heer mr. *G. A. G. van Maanen*, procureur-generaal bij den Hoogen Raad der Nederlanden; tot kommandeurs van de orde der Eikenkroon, den geheim-legatieraad *Wekherlin*, secretaris van H. M. de Koningin, en den heer dr. *G. Simons*, directeur der koninklijke akademie te Delft; tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw, de heeren *Rochussen*, kunstschilder, en *van der Does*, pianist, te 's Hage; de heeren *H. Strootman* en *W. J. Kempers*, leeraren aan de koninklijke akademie te Delft; tot ridders der orde van de Eikenkroon, de heeren *Waldorp*, kunstschilder te 's Hage, *A. van der Spuij*, directeur der domeinen van wijlen Z. M. Koning *Willem II*, in de omstreken van 's Gravenhage, en *L. P. Cavin*, bibliothecaris van wijlen Z. M. den Koning.

— Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal is thans medegedeeld het verslag der commissie van rapporteurs voor het ontwerp, houdende eene belasting tot dekking van het te kort over 1848 en 1849. Zij ziet zich verpligt, daarbij op den voorgrond te stellen, dat de uitkomst van het plaats gehad hebbend onderzoek, zoo wel wat de algemeene strekking als wat het bijzonder zamenstellen der wet betreft, *alles behalve gunstig is geweest.* — Men heeft in de afdeelingen, in de eerste plaats, onderzocht, in hoe verre de behoefte, om reeds dadelijk middelen tot dekking der beide te korten over 1848 en 1849 aan te wijzen, werkelijk geacht kan worden aanwezig te zijn. Nagenoeg algemeen heeft men zulks, wat het vermoedelijk te kort van 1849 betreft, niet kunnen toestemmen. Terwijl men alzoo, bij de behandeling der tegenwoordige zaak, het vermoedelijk te kort over 1849 geheel buiten rekening meent te moeten laten, is tevens door verscheidene leden het bestaan der behoefte tot dekking van *zoodanig* te kort, als de Regering voor 1848 opgeeft, op meer dan éénen grond bestreden. In al de afdeelingen is de vraag, of, — aangenomen, dat er een tekort van omstreeks tien millioenen guldens bestaat, — de Kamer zich geneigd en geroepen kan gevoelen, nu reeds mede te werken tot eenen definitiven maatregel, om in het dekken van dat te kort te voorzien, regtstreeks ontkennend beantwoord. Terwijl men algemeen de aanneming van het tegenwoordig wets-ontwerp onmogelijk acht, zoo lang niet meerdere en betere waarborgen omtrent het financiëel stelsel der Regering verkregen zijn, heeft de overgroote meerderheid te kenne[n] gegeven, ook afgescheiden van dat hoofdbezwaar, niet te kunne[n] instemmen met het denkbeeld, om het bestaande te kort door een belasting op de inkomsten, hoedanig dan ook gewijzigd, te dek[-] ken. Bij dezen loop der overweging gevoelde men zich genoopt naar een ander meer aannemelijk middel tot dekking van het kort rond te zien, hetwelk dan aan de Regering zou kunnen wo[r]den aanbevolen, opdat zij daartoe, ter vervanging van haar vo[or]stel, de toevlugt zou kunnen nemen. In de *eerste* plaats is h[et] denkbeeld in aanmerking gekomen van eenen verkoop van gro[n]den op Java en het te gelde maken van schatkistbiljetten of a[n]der papier, hetwelk op de opbrengst dier gronden zou word[en] geaffecteerd en daaruit afgelost. In de *tweede* plaats is do[or] een niet onaanzienlijk aantal leden het denkbeeld voorgestaan d[er] creatie van muntpapier, tot een bedrag, hetwelk hoogstens t[ot] 15 millioen, en dus tot het cijfer van het door de Regering g[e-] raamd te kort over de beide jaren 1848 en 1849, zou kunn[en] klimmen. In de *derde* plaats is door eenige leden het den[k-] beeld geopperd, dat het tegenwoordig te kort te boven zo[u] kunnen worden gekomen door het tot stand brengen van afdoen[-] de, diep doortastende bezuinigingen op de loopende dienst [in] de twee of drie volgende jaren. Eindelijk heeft het onderzoe[k] der voordragt vrij algemeen tot de overtuiging geleid, dat zel[fs] van het standpunt, waarop de Regering zich plaatst, en d[e] geheel afgescheiden van de voorafgaande beschouwingen, die voo[r-] dragt niet aannemelijk zou zijn.

Van den 4den. Z. Exc. de gepensioneerde gen. maj. jhr. *R. A. Klerck*, buitengewoon adjudant van Z. M., is doo[r] HD. benoemd tot chef van het militair huis des Konings en Z. Exc. de gepensioneerde luitenant-generaal *Boreel* t[ot] grootmeester van het huis des Konings, bijzonder belast o[m] als zoodanig dienst te doen bij H. M. de Koningin.

— Naar wij vernemen heeft Z. M. benoemd tot ridde[r] grootkruis der orde van den Nedelandschen Leeuw, Z. Ex[c.] den heer *Lightenvelt*, minister van buitenlandsche zaken en tot ridder dier orde den heer *W. F. van Otterloo* hofraad, secretaris van Z K. H. Prins *Frederik* de[r] Nederlanden.

AMSTERDAM, 3 April.

De Maatschappij tot nut der Israelieten in Nederla[nd] heeft zich gisteren gevestigd door het benoemen van haar hoof[d-] bestuur. Daartoe werden bij meerderheid van stemmen ve[r-] kozen de heeren *L. R. Bischoffsheim*, dr. *Sarphati*, mr. *A. S. van Nierop*, dr. *van Lier* en dr. *Teixeira de Mattos* allen te Amsterdam, mr. *A. de Pinto*, te 's Hage; mr. *J. E. Goudsmid*, te Leiden; mr. *H. H. Tels*, te Rotter[-] dam, en mr. *S. J. van Lier*, te Utrecht.

— Wij vernemen, dat zich eene commissie alhier he[eft] gevestigd, met den heer burgemeester aan het hoofd, t[ot] inzameling van gelden tot oprigting van een standbee[ld] voor *Willem II*, binnen Amsterdam.

— Volgens brief uit Suriname, dato den 10den Feb[r.] ll., wordt gemeld, „dat de schoone vooruitzigten der k[of-] toenpluk verdwenen zijn, daar in een paar nachten [de] *wurm* de geheele pluk op bijna alle plantaadjes vernield heeft.

— Door de Nederl. Handel-Maatschappij zijn *bevracht* [...] schepen, waaronder *Adolf van Nassau*, kapt. *D. Doornb[os]* *Borchers.*

ROTTERDAM, 2 April.

Heden morgen is de stoomboot op Geertruidenberg va[n] hier vertrokken, ten einde het stoffelijk overschot va[n] Z. M. Koning *Willem II* van die stad af te halen. De stoomboot is geheel en al zwart, het achterste gedeelte va[n] het verdek met zwarte kleeden bedekt, op welk gedeel[te] eene katafalk geplaatst is van zwart laken, met zilver[en] lambrikins en met zilver afgezet, in de frontespice acht[er] en voor twee koningskroonen, en op de hoeken zwar[te] pluimen, terwijl het geheel gedekt is met eene zwarte ten[t] van het achterschip af tot tegen den schoorsteen.

H. M. de Koningin-Weduwe, H. K. H. de Erfgroothertogin *van Saksen-Weimar-Eisenach* en Z. K. H. Prins *He[n-] drik* der Nederlanden zullen zich aan boord van die stoom[-] boot bevinden tot aan deze stad, en zal Dingsdag in de namiddag, met een' plegtstatigen stoet, het Koninklijk lijk in tegenwoordigheid van Z. M. Koning *Willem III* en d[e] Koninklijke Prinsen, in de rouwzaal aan de woning va[n] den heer directeur der marine worden gedeponeerd; zu[l-] lende H. M. de Koningin-Weduwe, H. K. H. de Erfgroot[-] hertogin *van Saksen-Weimar* en Z. K. H. Prins *Hendri[k]* der Nederlanden, benevens een talrijk gevolg, den nacht in die woning doorbrengen.

Behalve de Geertruidenbergsche stoomboot, zullen, naar g[e-] zegd wordt, nog vier stoombooten, tot overbrenging v[an] het gevolg enz. morgen herwaarts komen.

De benedenzaal in een der gebouwen aan 's Rijks we[rf] alhier, waarin het lijk van Z. M. Koning *Willem II* z[al] worden geplaatst, is geheel met zwart behangen, en verde[r] nagenoeg op gelijke wijze als tijdens het stoffelijk ove[r-] schot van Z. M. Koning *Willem I* herwaarts werd ove[r-] gebragt, smaakvol en indrukwekkend ingerigt. De lij[k-] troon is ook ditmaal met zwart fluweel met witte v[e-] ring en zilveren ornamenten gedrapeerd, en achter teg[en] den opstand, waarop het verhemelte rust, ziet men het [...] goud en zilver gedrapeerd Koninklijk wapen, met zwa[rt] krip overtogen, terwijl de trappen met zwart en zilv[er] bedekt zijn. Voor den troon rust, op een piedestal [...] zwart met zilver, de Koninklijke kroon, op een rood fl[u-] weelen kussen, met goud galon en afhangende kwaste[n] ter wederzijde daarvan, en verder rondom den lijktroo[n] staan tabouretten, tot plaatsing der rijkssieraden en riddero[r-] den. Zes zilveren kandelabers, met zwart laken overtoge[n] en met zilveren doodshoofden, zijn tot verlichting der z[aal] bestemd.

Gisteren en heden is voor het publiek de rouwkamer [...] de prachtige lijkkist te zien, waarin het stoffelijk oversch[ot] van wijlen Z. M. Koning *Willem II* zal worden ontvange[n]. De aandrang om deze laatste verblijven des geëerbiedigd[en] ontslapene te zien is zoo groot, dat de militaire ma[gt] met moeite het publiek kan tegenhouden.

's HERTOGENBOSCH, 2 April.

Bij het onweder van den 30sten Maart is de bliksem, des n[a-] middags te half drie, in den toren van de R.-C. Kerk te O[...] geslagen, waardoor op twee plaatsen brand ontstond. M[en] is den brand echter spoedig meester geworden.

UTRECHT, 2 April.

Met veel genoegen vernemen wij, dat het Z. M. ons[en] Koning behaagd heeft, de vervaardiging van een geden[k-] schrift ter vereering van de nagedachtenis van Hoogstd[es-] zelfs Vader *Willem II* aan een' onzer meest uitsteken[de] schrijvers, aan een' man op het gebied van letterkunde en [ge-] schiedenis evenzeer bekend, met één woord, aan den A[m-] sterdamschen hoogleeraar *J. Bosscha* op te dragen. M[eer] dan iemand voorzeker is deze berekend, om den Koni[ng] en den Held een gedenkteeken, zijner waardig, op [te] rigten. (*Nederl.*)

— De Palm-Paardenmarkt was heden zeer levendig. [Er] waren 925 paarden aangebragt. De handel was zoo hie[r] als daags te voren aan de Bilt, enz. belangrijk. Fransc[he] en Belgische kooplieden kochten tegen goede prijzen v[ele] paarden op.

ZWOLLE, 2 April.

Men verneemt met genoegen, dat, in verband met [de] commissie ter oprigting van een standbeeld, binnen 's Gra[-] venhage, voor Z. M. Koning *Willem II*, — zich ter-de[zer] stede gevormd heeft eene sub-commissie, bestaande uit [de] heeren *J. W. Piepers*, president, mr. *W. Tobias*, mr. *J. [...] J. Heerkens*, *L. N. Schuurman* en jonkhr. mr. *W. G. Hov[y]* secretaris-thesaurier, welke sub-commissie zich reeds in aa[n-] raking heeft gesteld met de commissie in 's Gravenhage.

— De jongeling, die, ruim 14 dagen geleden, in het Zwar[te] Water, op de hoogte der Rijsebosch, bij deze stad is verdro[n-] ken en wiens lijk men alstoen niet heeft kunnen vinden, [is] gisteren nacht bijna op dezelfde plaats, waar hij over boo[rd] is geraakt, door den visscher *Dirk Waijerink* opgehaald [en] naar de stad gebragt. — Doch hoe zonderling, dezelfde vi[s-] scher is gisteren middag, met zijn schuitje op het Zwarte Wat[er] zeilende, omgeslagen, en op dezelfde plaats vond men de sch[uit] van *Waijerink* omgeslagen drijven, en zijn lijk door den hard[...]

…r den wal gedreven, waar zoo kort geleden de andere …g den dood vond. Beide lijken kunnen dus gelijktijdig …e besteld worden.

(… vervolg der Nieuwstiidingen, enz. in het Bijvoegsel.)

ZEETIJDINGEN.

…erd te Rendsburg den 28 Maart, kapit. *Klein* Anje, van … Amsterdam.

…gekomen te Amsterdam den 31 Maart, kapit. *Kremer* Eli… van Tonningen; den 1 April *de Vries* de jonge Walrave, …rno; den 2den *Spijkman* Juliana Louisa, van Cefalonia; … Heidewika, van Rostock; den 3den *Das* Hermanna Das, …deaux; *de Jong* jonge Clemens, van Hull; *de Boer* vr. … van Hamburg. — Te Texel den 1 April, *Koens* de Leeuw, …lonia. — Te Helvoet den 1 April, *Smit* Maria Magdalena, …wyork; den 2den *Leeuwes* Arendina, van Liverpool. — Te …den 1 April, *Albers* Gezina Jantina, van Jersey. — Te Vlis… 1 April, *Karsies* Hillechiena Wilkens, van Catania. — … den 19 Maart, *van der Wal* Maria Anna, van Amster… — Te Liverpool den 31 Maart, *Faber* Maria en *de Haan* …ius, beide van Rotterdam. — Te Libau den 26 Maart, *van* …Jennij, van Amsterdam. — Te Bremerhaven den 28 Maart, …*mer* Eenige Broedér, van Laurvich; den 30sten *Bekkering* …ina Annagina, van Amsterdam. — Op de Rivier van Nantes …28 Maart, *Bakker* Johanna en *Mulder* Feika Jantina, beide …msterdam. — Te Gravesend den 30 Maart, *Douwes* Harmo… van Groningen. — Te Bristol den 30 Maart, *Pijbus* Anne… Jantina, van Rotterdam. — Te Belfast den 29 Maart, *Duit* …ina, van Rotterdam. — Te Memel den 24 Maart, *Scholtens* …icherdina, van Amsterdam; *Pik* Hendrika Marchina, van …

…engekomen te Amsterdam den 4 April, kapit. *Koens* de Leeuw, …riest. — In het Vlie den 1 April, *Kuiper* Meinsina en *Visser* …alke, beide van Lubeck; *Hazewinkel* Vrede, van Meldorff. — …lvoet den 3 April, *Potjewijd* Alida Petronella, van Palermo; …*inkel* Roelfina Kuiper, van Cette. — Te Londen den 1 April, …*ge* Marga etha, van Rotterdam; *Kranenburg* Wiardus, *Stuit*… …argaretha Gesina en *de Vries* Vriendschap, alle drie van Gro… — Te Gravesend den 1 April, *Douwes* jonge Willem, van …ngen. — Te Liverpool den 31 Maart, *Goosens* juffer Ellegonda, …Maria Beerta, *de Jonge* Hendrika, *Bekkering* Ariane, *Heeres* …na, *Klnnder* Johannes Liothorst, *de Grooth* Johanna Maria, … Gesina, *Zijl* Alpha, *Eddes* Concordia en *Staal* Tjadda, alle …van Rotterdam; *Hazewinkel* Delia, van Livorno; *Klasen* Antje, …Weymouth. — Te Belfast den 30 Maart, *Nijman* Handelaars, …*Bakker* Elsina, beide van Rotterdam; *Sap* Vriendschap, van …recht; den 31sten *Hansen* Catharina, van Antwerpen. — Te …Point den 30 Maart, *de Boer* Hoop en Verwachting en … Geertina, beide van Rotterdam. — Te Hull den 31 Maart, …*Boer* Jannette, van Emden.

…klaar te Londen den 39 Maart, kapit. *Olthoff* Abeldina, …Amsterdam; den 31sten *de Boer* Lumiena, naar Petersburg; …*ng* Magdalena, naar Rotterdam.

In lading te Londen den 31 Maart, kapit. *Prins* Roelfina, voor …erdam; *de Boer* Jantina, voor Memel.

…trokken van Amsterdam den 31 Maart, kapit. *de Groot* de 2 …eders en *Pluim* Antina, beide naar Bremen; den 2 April …*laar* Hillechina Nijsina, naar Stettin; *Rooseboom* Eendragt, …ontuur; *Engelsman* Elisabeth, naar Leith; den 3den *Stratingh* …na, naar Triest; *Drenth* Anna Catharina, naar Rostock. — …Texel den 1 April, *van Duinen* Eensgezindheid, naar Nantes; …2den *Sap* Joanna Jacoba, naar Triest; *de Boer* de Verwach…, naar Nizza. — Uit het Vlie den 31 Maart, *Menkman* Catha… Sijpkens, naar Riga; *Boeling* Alida, naar Dantzig; *Broeckema* …chiena Christina, naar Staveren; *de Groot* Arendina, naar …tiansand; *Oldenburger* de 4 Gebroeders, naar Brevich; *Scherp*… de 5 Gebroeders, naar Hamburg. — Van Terschelling den 30 …, *Bekkering* Vriendschap, naar Hamburg. — Van Helvoet 31 Maart, *de Jonge* Margrietha, naar Londen; den 1 April …*Boer* Eliza, naar Southampton; *Stuit* Geerdina, naar Dantzig; …2den *de Jonge* Maria, naar Liverpool. — Van Brielle den 1 April, *Broeckema* Ida Hillechiena, naar Londen. — Van Goole …30 Maart, *Hazewinkel* Jantina, naar Rotterdam. — Van Cux…en den 31 Maart, *Kramer* de 4 Gebroeders, naar het Kanaal … Bristol; *Peper* Fennegina, naar Dantzig. — Van Bremerhaven …30 Maart, *Postema* vr. Margaretha, naar Groningen; *Domme*… Gebkelina Lucretia, naar Dantzig; den 31sten *de Jonge* Goede …op, naar Stettin; *Prins* Catharina, naar Rugenwalde.

Vertrokken uit het Vlie den 1 April, kapit. *Orre* de 2 Gebroe…, naar Dantzig; *Brons* Fenna, naar Bergen; *Mellema* jonge …ling, naar Hamburg. — Van Kingstown den 30 Maart, *Huis*… Onrust, naar Liverpool. — Van Yarmouth den 30 Maart, …*per* vr. Maria, naar Cadix.

Het schip *Hermanna*, kapit. Houwink, van Samos naar Am…dam, is in den morgen van den 31 Maart te Plymouth maste… en door het volk verlaten binnengesleept, zijnde hoogstwaar…lijk overzeild.

Het schip *de Hoop*, kapit. de Weerd, van Schiedam naar Liver…pool, bij de haven van Beaumaris gestrand, is geheel wrak gewor…; de lading is beschadigd gelost en te Beaumaris aangebragt.

Het schip *Elisabeth*, kapit. Nieboer, van Yarmouth naar Sea…am, is met schade wegens aanzeiling te Yarmouth uit zee terug …komen.

Zoutkamp, 1 April. Vertrokken den 2den kapit. *de Groot* Vriend…chap, naar Noorwegen; *Puister* Imka Giezen, naar Bremen; *Mul*…*er* de Goede Verwachting, naar Hamburg. — Zeilklaar den 3den, …*nkhoff* de Eendragt en *Meijer* Magrietha, beide naar Londen.

Lijst der Nederlandsche Schepen
welke de Sond gepasseerd zijn.

…3 Maart. Pronk, Josina Alida (Wildervank), v. Amst. n. Dantzig.
Stutvoet, Annechiena Harmina (Wilderv.), v. Amst. n. Dantz.
Sap, Broederliefde (Wildervank), van Amst. naar Stettin.
Waker, Catharina Isabella (Muntend.), v. Memel n. Amst.
…3 — Roelfsema, Hillegina Geerdina (Veend.), v. Stettin n. Amst.

De Wind, den 25sten Maart O. en O.Z.O.; den 26sten Z.O.
Elseneur, 26 Maart 1849.

BEKENDMAKING.

Het Deensche Ministerie van Financiën maakt, in dato 19den …aart 1849, bekend, dat, uit hoofde der thans weder beginnende …vaart, navolgende havens en plaatsen als aan Cholera besmette …rden aangezien:

De gezamenlijke Noordsche havens van Noordkaap tot Lindesnes, …amenlijke Russische, Pruissische en andere havens tusschen Abo … Kiel, beide deze havens inclusive, verder de Elbehavens, Bremen … gezamenlijke *Nederlandsche*, Engelsche en Iersche havens.

Voor zoo verre intusschen, dat de Cholera-ziekte bewijslijk voor …t oogenblik niet in eenige dier havens en plaatsen heerschende is, …hter in het binnenste dezer respectieve landen aangetroffen wordt, …rden aan schepen, daar van daan komende, bij hunne aankomst … Deensche havens, vrij verkeer met het land toegestaan, mits …t schip voorzien is van een gezondheidspas en een Deensch consulaat…test, geene smetstof aannemende goederen aan boord heeft, welke …produceerd zijn op of van eene met Cholera besmette plaats …mende zijn, en indien zij passagiers medebrengen, dezer passen …oorzien zijn van aanteekening van den plaatselijken Deenschen …onsul, dat de passagier in de laatste vijf-etmalen voor de afreis zich …geene door Cholera besmette plaats heeft opgehouden. In tegen…vergesteld geval wordt eene observatie-quarantaine of eene ontladings-…n zuiverings-quarantaine opgelegd, overeenkomstig met de bestaande …donnantiën.

Elseneur, 25 Maart 1849.

De Consul der Nederlanden:
P. van Aller.

207de STAATS-LOTERIJ.
Trekking der Vijfde Klasse.

5de *Lijst.* No. 7448 en 10837 ieder een prijs van *f* 1000. — …de *Lijst.* No. 15802 een prijs van *f* 1500.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 30sten Maart tot en met den 5den April zijn te *Groningen* geboren 11 zoons en 10 dochters; gehuwd 2 …aren; overleden 11 ouden en 9 jongen.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.
Amsterdam, 3 *April.*

Nederl. Werk. Schuld 2½ pCt. 49⅜, 49½, 49 1/16; Dito …rt. 3 pCt. 58 1/16, 58⅝, 58½; Dito dito 4 pCt. 77⅝, 77½, …7½; O. I. Leening 4 pCt. 76¼; Amortisatie-Syndicaat 3½ …Ct. 79½; Aand. Rijnspoorweg 4½ pCt. 79½; Aand. Holl. …poorw.-Maatsch, 62. — Belgie, bij *Rothschild* 2½ pCt. …, 43½, 43¼. — Spanje, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 …Ct. 10¼; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 10 3/16, 10 7/16, 10 …/16; …ito bij Dito, Onbep. Stukken 5 pCt. 9 11/16; Dito 3 pCt. …, 32, 32; Dito Binnenl. à 6|m. 3 pCt. 22½, 22⅝; Coup. Ardoin 7⅞, 8 3/16; Fransche Uitgestelde 3¼. — Portugal, te Londen 5 pCt. 28, 28⅛, 28; Dito Dito 4 pCt. 29¼, 29⅜, 29 5/16. — Rusland, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 101⅜; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 101¼; Certific. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 90; Dito bij *Hope* 4 pCt. 82¾, 82⅞, 82¾; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 82⅛, 82⅜; Certific. van Inschrijving in Assignatiën 6 pCt. 60⅞. — Polen, Certificaten 4 pCt. 67½; Dito Aand. met Loten 500 fl. *f* 131. — Oostenrijk, Metalliek 5 pCt. 74, 74½; Dito 2½ pCt. 39, 39¼; Louis. bij *Hope* 4 pCt. 85⅞; Braz. 5 pCt. 82½; N. Mexik. 5 pCt. 30⅝, ⅜, ½; Peru 6 pCt. 47, 48½, 48 5/16; Grenada 1¼ pCt. 19⅜, 7/16; Ecuador 3 1/16, ⅛; Venez. 2¾ pCt. 29⅞ ex div.; Oblig. Holl. Spoorw. 4½ pCt. 90; Fransche Oblig. 5 pCt. 83¼; Dito 3 pCts. 52¾, 53, 52¾.

Holl. fondsen iets vaster bij eenige affaire in Integralen.

In Spaansche en Portug. was geen noemenswaardige handel en bijna geene variatie. Oostenrijksche iets aangenamer. Russische en Fransche goed prijshoudende.

Van Zuid-Amerik. zijn slechts te vermelden Peru, naar welke tot verhoogde prijzen wederom zeer levendige vraag was.

Braz. 1824 v. 200 £ 81; Dito 1839 v. 100 £ 80; Ven. Uitg. v. 100 £ 9⅜; Dito Onbep. St. 8¾, 1⅝; Grenada Onbep. St. 1¼ pCt. 18¾; Dito Uitg. 3¾, ⅞; Peru Coupons *f* 3 11/16, 25/32; Peru 4 pCts. 2/m. na de uitgave 49½, 50⅜; Dito Uitg. 15 pCt.

Koers van het geld: Beleening 2½ pCt.; Prolong. 2½ pCt.; Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur: Integr. 2½ pCt. 49 7/16; Ard. à 510 £ 10 5/16 a ⅜; Binnenl. 3 pCts. 22½ a 9/16; Metall. 5 pCt. 74⅜ a ½; Dito 2½ pCt. 39½ a ¼.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.
GRONINGEN, 3 *April.*

TARWE.			GERST.			Bl. Voer	℔ *f*
Jar.	72 ℔	*f* 7,75	Winter	52 ℔	*f* 2,65	Zw. »	41 » » 2,05
N. Oml.	68 »	» 5,75	»	54 »	» 2,85	»	44 » » 2,20
»	70 »	» 6,25	»	56 »	» 3,15	»	» »
N. Old.	66 »	» 4,75	Zomer	55 »	» 2,75	BOONEN.	
»	68 »	» 5,25	»	57 »	» 3,10	Paardb. *f* 3,25,50,75,90	
»	70 »	» 5,75	Knobbe	60 »	» 3,45	ZADEN, ENZ.	
ROGGE.			»		» »	Gr.Gortp.m. *f* 4¾ *f* 5,25,60	
N. Inl.	℔	*f*	HAVER.			Par. 100N. ℔ *f* 8 a *f* 11	
»	66 »	» 3,60	Dikke	35 ℔	*f* 1,55	Koolz. *f* 11,25 a *f* 12,75	
»	68 »	» 4,00	»	38 »	» 1,75	Zomerz.	
»	70 »	» 4,40	»	41 »	» 1,95	Boterz. *f*	
BOEKWEIT.			»	44 »	» 2,20	G.Mostz.	
Gr. Zand	62 ℔	*f* 3,55	»	47 »	» 2,60	Raapolie p. v. *f* 41	
»	64 »	» 3,95	Bl. Voer	38 »	» 1,80	Boter ½ Ton n. m.	
»	66 »	» 4,35	»	40 »	» 1,95		*f* 12,50 a *f* 12,75
Zw. Zand		» »	»	42 »	» 2,10	Dito 1/16 Dito	
Veen	64 »	» 3,50	Zw. Voer	38 »	» 1,85		*f* 6 a *f* 6,25

Tarwe tot genoteerde prijzen wel afgaande. — Rogge goed prijshoudende. — Boekweit in een doen. — Gerst 10 cents hooger verkocht. — Zware dikke Haver wel zoo goed te plaatsen, ligte als voren. — Boonen weinig omgegaan. — Gort slap. — Koolzaad met geringe vraag.

ROTTERDAM, 2 *April.* Tarwe. Zeeuws., Vlaams. en Overm. ging heden bij niet ruimen aanvoer en eenige vraag voor verzending tot vorige prijzen slepende van de hand; goede en puike nieuwe *f* 7,70 a *f* 8,20; mindere *f* 6,50 a *f* 7,50; jarige *f* 7,70 a *f* 9; Pools. zonder handel; roode soorten tot vorige prijzen bij uitslijting: 161, 163, 164 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 265, *f* 273, *f* 276; 159 ℔ Kleefsche *f* 252; 159 ℔ Bovenl. *f* 240. — Rogge stil; Overm., Zeeuwsche en Vlaamsche *f* 4,30 a *f* 5,20; voorts bij uitslijting: 152 ℔ Rijn *f* 143; 150 ℔ Limburger en Geldersche beiden *f* 140 — Gerst. Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaassche Winter *f* 3,40 a *f* 3,70; dito Zomer *f* 3 a *f* 3,30; voorts 133 ℔ Nassaud *f* 127; 126 ℔ n. Vriesche Winter *f* 104, en te Schiedam: 130 ℔ ligt gedroogde Deensche *f* 125; 127 ℔ Coursche *f* 135. — Haver. Zeeuws. en Inl. korte *f* 2,30 a *f* 3; dito lange *f* 1,80 a *f* 2,20. — Boekweit als voren, op 140 ℔ Noord- en Groot-Brab. beiden van *f* 147 tot *f* 150; Vlaamsche *f* 145. — Erwten. Zeeuws. Graauwe *f* 5 a *f* 6,50; dito Groene *f* 4,75 a *f* 6; dito Witte *f* 5 a *f* 6. — Boonen. Zeeuws. en Walch. Witte *f* 6 a *f* 7; dito Bruine, schaarsch en gezocht, *f* 7,25 a *f* 8,50; dito Paardenboonen *f* 3,60 a *f* 3,90. — Koolzaad: Overm. 65½ p. vl.

AMSTERDAM, 2 *April.* Tarwe tot circa vorige prijzen met eenigen handel aan cons.: 129 ℔ j. witb. Pools. *f* 325 bij partij; 130 ℔ n. b. dito *f* 315; 124 ℔ ger. o. b. dito *f* 280; 130 ℔ b. dito *f* 323; 130 ℔ o. en n. dito *f* 247; 134 ℔ p. n. dito *f* 270; 131, 132 ℔ dito *f* 252, *f* 253; 131 ℔ mind. dito *f* 248; 128 ℔ j. Rijn *f* 255; 126 ℔ j. Zeeuwsche *f* 255. — Rogge tot vorige prijzen met weinig handel: 121 ℔ ger. Deens. *f* 120; 124 ℔ Grootbr. *f* 147; 124, 125 ℔ Geld. *f* 138, *f* 140; 227 ℔ Pommer *f* 153; 116 ℔ Gedr. *f* 128 bij gerijf; 121 ℔ Pruiss. *f* 147. — Gerst ruim prijshoudende: 110 ℔ n. Deens. *f* 130; 101, 102 ℔ Old. Winter *f* 108, *f* 110, alles aan den molen. — Boekweit op de verlaagde prijzen met meer handel: 122 ℔ Amersf. *f* 154; 117, 119, 120, 121, 122 ℔ Holsteinsche *f* 140, *f* 145, *f* 148, *f* 150, *f* 152; 117 ℔ Oostvr. *f* 122.

Nog verkocht van Rogge bij partij in entr.: 116 ℔ gedr. *f* 120 vreeemd schip; en in cons.: 117 ℔ gedr. *f* 128.

Koolzaad voetstoots in een doen; op levering van het najaar ½ p. vl. lager; verkocht: Deensch 63 p. vl.; op 9 vat in April 68 p. vl.; Oct. en Nov. 60½ p. vl. — Lijnzaad in een doen: 112 ℔ Deensch *f* 235; 112 ℔ Odessa *f* 265. — Raapolie was dadelijk wel zoo aangenaam, op levering van het najaar iets flaauwer: op 6/w. *f* 44,75; vlieg. *f* 43,75; Mei *f* 39,75; Sept. *f* 36 a *f* 36,75; Oct., Nov. en Dec. *f* 36,25. — Lijnolie op 6/w. *f* 28,25; Vlieg. *f* 27,25. Hennepolie op 6/w. *f* 40; vlieg. *f* 39. — Raapkoeken *f* 56 a 60. Lijnkoeken *f* 7,50 a *f* 10.

LONDEN, 30 *Maart.* De aanvoeren van Holl. Boter blijven toenemen, de kooplust was flaauw en de prijzen zijn voor de beste soorten weder 2 sh. lager, terwijl de ordinaire geheel nominaal zijn. De prijzen zijn thans: beste Friesche Hooi 90 à 92 sh., inferieure 64 à 86 sh., beste Holl. 74 à 82 sh., Zwolsche 76 a 80 sh., Groninger 58 à 70 sh.

LONDEN, 2 *April.* Inl. Tarwe bedong gemakkelijk de prijzen van ll. Maandag; ook vreemde genoot tot de koersen van dien dag gereeden aftrek. Gerst op de verlaagde prijzen iets meer gevraagd. Haver niet dan lager te slijten. Boonen en Erwten onveranderd.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** GRONINGEN, 30 Maart 1849. Heden beviel van een' ZOON R. VAN BUUREN, geliefde Echtgenoote van

H. TEN CATE.

Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van een' ZOON GEERTJE U. ZUIDERVEEN, geliefde Echtgenoote van

H. T. KRANENBORG.

O. PEKELA, 30 Maart 1849.

*** Bevallen van een' ZOON MIETJE E. MOLEMA, Echtgenoot van

L. BOUWMAN.

DROGEHAM, 1 April 1849.

*** Heden is bevallen van een' ZOON C. M. PRIEJEE, geliefde Echtgenoote van

H. G. EEFTING.

WINSCHOTEN, 1 April 1849.

*** Heden beviel van eene DOCHTER DINA ELIZABETH PAPE, geliefde Echtgenoot van

J. L. SCHENKEL.

ASSEN, 1 April 1849.

*** Heden beviel voorspoedig van een' wélgeschapen ZOON F. C. CLEVERINGA, geliefde Echtgenoote van

T. F. STUIVINGA,
Predikant.

HEVESKES, 3 April 1849.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel mijne Echtgenoot CATHARINA JOHANNA JEUN van eene wélgeschapen DOCHTER.

Zij, die reeds vroeger, in haar eerste huwelijk met M. KREUGER, binnen eene reeks van 13 jaren, 14 levende en 1 dood Kind ter wereld heeft gebragt.

APPINGEDAM, 3 April 1849.

JOHs. WOLBERS,
Fabrikant in Buillaken en Lijndoek.

*** GRONINGEN, 4 April 1849. Heden beviel van eene DOCHTER JACOBA GRASHUIS, geliefde Echtgenoote van

R. VAN KREGTEN,
Blaauwverwer aan het Zuiderdiep.

*** Heden beviel van eene wélgeschapen DOCHTER W. E. BARTELDS, Echtgenoote van

G. MEULMAN.

GRONINGEN, 5 April 1849.

*** Getrouwd:

A. WEITS,
van *Delfzijl,*
en
B. W. PROKK.

WILDERVANK, 29 Maart 1849.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene korte maar hevige ongesteldheid, mijne geliefde Echtgenoote T. C. T. GARRELTS, in den ouderdom van ruim zevenendertig jaren.

ANNERVEENSCHE KANAAL, 31 Maart 1849.

L. M. SCHUKKING.

*** Ons geliefd Kindje HERMANNUS ELLENS, nog geene 11 weken oud, werd ons heden morgen door den dood weggerukt.

GRONINGEN, 4 April 1849.

H. E. OVING.
L. E. OVING,
geb. **VAN HOUTEN.**

*** Heden namiddag overleed, in den jeugdigen leeftijd van ruim 4 jaren, onze eenige en geliefde Zoon EGBERT.

GRONINGEN, 4 April 1849.

J. TILLEMA en
ANNA POTHUIS.

*** Heden morgen overleed, tot onze innige droefheid, zeer onverwacht, aan eene kortstondige ziekte van slechts vijf dagen, onze waarde Vader en Behuwd-Vader HESSEL SIJBOLTS DETHMERS, in den ouderdom zesenzestig jaren en zeven maanden, nalatende een talrijk kroost, die allen het verlies van den overleden Vader kunnen beseffen.

WESTERLEE, 4 April 1849.

S. H. DETHMERS.
Uit aller naam.

*** Heden overleed, tot bittere droefheid van hare Kinderen, aangehuwde Kinderen en hoogbejaarde Moeder, in den ouderdom van negenenvijftig jaren, H. VAN BOLHUIS, Wedw. J. ROEMERS.

GRONINGEN, 4 April 1849.

LEVEN EN AFSTERVEN VAN Z. M. WILLEM II,

wordt heden bij den Boekverkooper **N. C. VAN DER VEER**, aan de Groote Markt, voor 5 Centen, uitgegeven.

*** Gebr. **MULLER**, Boekhandelaars te *'s Hertogenbosch*, geven uit:

DE DOOD DES KONINGS.

BRIEF van Dr. G. D. J. SCHOTEL, Predikant te *Tilburg*, aan Dr. H. P. TIMMERS VERHOEVEN, Predikant te *'s Gravenhage*. Prijs *f* 0,40.

Behalve de meest naauwkeurige berigten, 's VORSTEN ZIEKTE en STERVEN betreffende, bevat dit Boekske een keurig VERS van Dr. J. P. HASEBROEK, bij den DOOD DES KONINGS.

*** Uit kracht van een behoorlijk geregistreerd Bevelschrift van Z.E.A., den Heer REGTER-COMMISSARIS in het Faillissement van **HINDERIKUS BOK**, Koper- en Blikslager te *Nieuwe Pekela*, roept de ondergeteekende diens SCHULDEISCHERS, voor zoo verre heden niet verschenen of vertegenwoordigd, alsnog, ter VERIFICATIE hunner VORDERINGEN, op tegen MAANDAG, den zestienden dezer maand APRIL, in de GEHOORZAAL der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Winschoten*, des voormiddags te tien uur; zullende in die TWEEDE en LAATSTE BIJEENKOMST ten slotte definitivelijk worden beslist over het heden door den Gefailleerde aangeboden ACCOORD van VIJFENTWINTIG ten HONDERD.

WINSCHOTEN, 2 April 1849.

De Curator:
Mr. W. R. EMMEN.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op **HEDEN**, VRIJDAG, den 6den April 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein T. G. MEINEMA, aan den Straatweg onder *Dorkwert*, voor één Saizoen, publiek worden verhuurd: Ongeveer 21 Bunders best GROENLAND, toebehoorende aan de Kinderen van en gelegen bij de Plaats van de Weduwe A. J. GERBER, aan den Straatweg onder *Dorkwert*, en zulks in perceelen, om te Hooijen en te Weiden.

Op Maandag, den 16den April

1849, des voormiddags te 10 uur, en vervolgens, zal, ten verzoeke van — en voor de Behuizing bewoond door den Heer H. J. WEENINK, Oostzijde in de Oosterstraat, te *Groningen*, publiek worden verkocht: Een zeer nette en deftige **INBOEDEL**, bestaande in fraaije MAHONIE- en EIKENHOUTEN MEUBELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, PORSELEIN, GLAS- en AARDEWERK, KOPER-, IJZER-, TIN- en BLIKGOEDEREN, KAGCHELS, VLOERKLEEDEN, beste BEDDEN met TOEBEHOOREN, LINNEN- en TAFELGOED, eenig ZILVER, **5 à 6000 WIJNFLESSCHEN**, ENZ.

Te bezien Zaturdag vóór den Verkoop, des voormiddags van 10—12 en des namiddags van 2—5 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

DINGSDAG, den 10den April

1849, des namiddags te 2 uur, zullen, voor de Behuizing door T. F. TUUR bewoond, Oostzijde aan het Schuitendiep, te *Groningen*, ten verzoeke van F. STRATEMEIJER en de Erven van wijlen deszelfs Ehevrouw S. EILERS, publiek worden verkocht: Eenige **MEUBELAIRE GOEDEREN**, als: EIKENHOUTEN KABINET, DITO SECRETAIRE, TAFELS, STOELEN, HALVE KASTKLOK, KOPER-, TIN-, BLIK-, en IJZERGOED, PORSELEIN, GLAS-, AARDE- en VAATWERK en hetgene meer zal worden gepresenteerd. Te bezien des voormiddags van 10—12 uur.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Op Zaturdag, den 21sten April

1849, des voormiddags te 11 uur, zullen, aan de BOERENPLAATS, door H. HORNHUIS, te *Onnen*, bewoond, publiek worden verkocht: vier PAARDEN, zijnde 2 BRUINE uitmuntende DRIEJARIGE en 2 schoone TWENTERS; voorts 16 stuks uitmuntend HORENVEE, MELKKOEIJEN VROEGMELKTEN en JONGBEESTEN; eindelijk 1 BOERENWAGEN, 1 CHAIS en hetgene meer te voorschijn zal worden gebragt.

Mr. J. W. QUINTUS, *Notaris.*

Groote Verkooping van
GLAS- EN AARDEWERK
EN VERLAKT BLIKWERK.

Op **MAANDAG**, den 16den April 1849, des namiddags te 2 uur, en volgende dagen, zullen, ten verzoeke van den Heer Mr. S. M. S. MODDERMAN, in hoedanigheid als Curator in het Faillissement van B. A. J. SORMANI, vroeger Koopman in de Steentilstraat te *Groningen*, voor laatstgemeldes Woonplaats aldaar, in het openbaar, volgens plaatselijk gebruik, ten overstaan van den daartoe benoemden Notaris Mr. W. LAMAN TRIP, alhier, finaal, bij perceelen, worden verkocht: Eene groote veelsoortige partij **GROF** en **FIJN GLAS-** en **AARDEWERK**, waaronder KRISTAL en PORSELEIN, benevens eene aanzienlijke hoeveelheid fijn VERLAKT BLIKWERK, alles naar den laatsten smaak en zeer goed geconditioneerd, en te bezien des Zaturdags bevorens, des voormiddags van 9 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uur.

*** Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG, den 20sten April 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Logementhouder H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt, alhier, publiek worden te koop aangeboden:

I. De EIGENDOM van ruim 5 Bunders LAND, gelegen te *Uithuistermeeden*, bij de Wedw. T. J. OOSTERHUIS onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 25—00.

II. De EIGENDOM van pl. m. 2 Bunders LAND, mede aldaar, bij W. J. SCHOLTENS en Vrouw onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 12—00.

III. De EIGENDOM van ruim 1¼ Bunder GROENLAND, onder *Niekerk*, Gemeente *Ulrum*, gelegen, bij JAN TOBIAS BOS onder beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende, huur van *f* 12—00.

IV. De EIGENDOM van eene Behuisde HEEMSTEDE, te *Aduarderzijl*, onder *Ezinge* gelegen, bij J. K. SWARTSENBERG onder vaste en altijddurende beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, huur van *f* 18 — 00.

V. De EIGENDOM van eene Behuisde HEEMSTEDE, mede aldaar, bij R. W. VELDKAMP en Vrouw onder vaste en altijddurende beklemming in gebruik, voor eene jaarlijksche, op den 1sten Mei verschijnende, huur van *f* 9 — 50.

De Voorwaarden van dezen Verkoop, Titels en Bewijzen zullen op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

VERKOOPING VAN KOEIJEN.

Op DINGSDAG, den 17den April 1849, des namiddags te 2 uur, zullen, ten verzoeke en ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, bij *Groningen*, op 6 maanden Crediet, publiek worden verkocht: Ongeveer 30 stuks **VAALMELKTE-**, **NIEUWMELKTE-** en **KALFKOEIJEN**, alsmede 6 beste **VAARZEN.**

Mr. J. J. DE SITTER, *Notaris.*

LANDVERHURING.

MORGEN, ZATURDAG, den 7den April 1849, des avonds te 6 uur, zullen, ten Huize van WALLENGA, buiten de Boteringepoort, in *de Koekoek*, voor één Saizoen, worden verhuurd:

Ongeveer 40 Akkers **TUINGROND**, liggende in perceelen aan het *Selwerder Klooster.*

FIRMA **Steen & Comp.**

BOELDAG VAN HOOI.

WOENSDAG, den 11den April 1849, des voormiddags te 11 uur, zullen, ten Huize van den Kastelein HENDRIK MENSINGA, buiten de Boteringepoort, bij Uitmijning worden verkocht: pl. min. **60,000 ℔** puik best **KLEIHOOI.**

FIRMA **Steen & Comp.**

Donderdag, den 26sten April

1849, des namiddags te 2 uur, zal, voor de Behuizing van den Heer W. VAN DRIELST, in de Peperstraat, worden verkocht: diverse zindelijke **HUISMOBILIA**, bestaande in UITTREK- en ANDERE TAFELS, STOELEN met TRIJPEN en MATTEN ZITTINGEN, KOPER, TIN, 2 KAGCHELS, beste VLOERKLEEDEN, onderscheidene VENSTERGORDIJNEN, TUINGEREEDSCHAPPEN, ROMMELING ENZ. Te bezien 's morgens op den dag van verkoop van 10—1 uur.

FIRMA **Steen & Comp.**

DONDERDAG, DEN 12den APRIL 1849,

des morgens te 10 uur, zullen, voor de Behuizing en ten verzoeke van Mej. de Wedw. W. DE WITT, aan de Spilsluizen, publiek worden verkocht: MAH. KABINET, STAANDE KLOK met SPEELWERK, EIK. [...]BINET, VIERKANTE TAFELS, STOELEN, SCH[...]RIJEN, OUD PORSELEIN, KOPER, TIN, [...] VAATWERK, KAGCHELS, VUURHAARDEN, BE[...]GOED, FIJN TAFELGOED en hetgene verder zal [...] gepresenteerd. Te bezien Woensdag, den 11den April, des namiddags van 2—5 uur.

FIRMA **Steen & Com[...]**

Boelhuis in de Pelsterstr[...]

Op WOENSDAG, den 11den April eerstk., des voormiddags te tien uur, PUBLIEKE VERKOOP van moderne **MAHONIE-** en **EIKENHOUTEN MEUBELEN**, bestaande in: SECRETA[...] COMMODES, TAFELS en STOELEN; voorts LEDE[...]TEN, BEDDEGOED, een GLADMANGEL, ENZ., [...] Alles te bezien DINGSDAG, den 10den bevorens, de[...]middags van 2 tot 5 uur.

BAKKER en WOLTHERS,
Deurwaarders.

Ten overstaan van den Deurwaarder **HOMAN**, zullen er, op DINGSDAG en WOENSDAG, den 10den en 11den April 1849, te 12 uur, bij de Erven Wedw. J. DIJK, onder *Noordhorn*, publiek worden verkocht: 20 Stuks RU[...]VEE, 6 PAARDEN, 20 SCHAPEN, de BOEREN[...]REEDSCHAPPEN en de HUISMEUBELEN.

Boeldag,

op DONDERDAG, den 12den April 1849, des namid[...] te één uur, ten verzoeke en ten Huize van J. E. BO[...]MEIJER, te *Winschoter-Oostereinde*, van:

Een vijfjarig BRUIN RUINPAARD, 12 Stuks HORENVEE, 4 SCHAPEN, drie BOERENWAGENS, een nieuwe PLOEG, twee EIDEN, WAAIJER, ZEEVEN en verder BOERENGEREEDSCHAP, eene DR[...]KERN, TIJNEN, BALIEN, EMMERS, HUISME[...]LEN, als: KABINET, PULPITRUM, KLOK, TAF[...] STOELEN, BANKEN, ENZ.

B. HAITZEMA VIËTOR, *Nota[...]*

UIT DE HAND TE KOO[...]

Eene wélbeklante ***IJZERSMEDER[...]*** bestaande in eene voor weinige jaren nieuws getim[...] BEHUIZING, met de BEKLEMMING van derzelver [...] en *Tuin*, groot 7 Roeden en 20 Ellen, staande en ge[...] te *Pieterburen.*

Gegadigden vervoegen zich bij den Eigenaar en Bew[...] HAVING W. DIJKEMA.

UIT DE HAND TE HUU[...]

tegen den 1sten Mei: Een H[...] en GROOTE **TUIN**, met 2 [...]MERS met Houten Vloer, Put[...] Regenwater, te *Eelde.* Te bev[...] bij UGES aldaar.

TE KOOP OF TE HUUR

Een **BUITENVERBLIJF**, [...] 4 KAMERS, KEUKEN, ENZ., bene[...] een spatieuse TUIN, gelegen te *Help[...]* Te bevragen bij W. VAN BOEKE[...]

EEN HUIS EN EENE BOVENWONING

met VRIJEN OPGANG **TE HUUR.** Te vragen bij JOH. WOLDRING, Mr. Smid in [...] Gelkingestraat.

De ondergeteekende, het **VERWEN, GL[...]ZENMAKEN, HUIS-** EN **RIJTU[...] SCHILDEREN** voor EIGENE REKENI[...] hebbende aangevangen, beveelt zich ten dien [...] beleefdelijk zijnen Stad- en Landgenooten aan.

HENDRIK FOKKENS,
ten Huize van E. R. FOKKENS, op den Nieuwen [...]
GRONINGEN, 5 April 1849.

Ondergeteekende maakt aan hare Begunst[...] bekend, dat zij heeft ontvangen: allle so[...] van nieuwe STROOIJEN en ITALIAANS[...] STROOIJEN HOLLE **HOEDEN** en geheel WI[...] PAARDEHAREN **HOEDEN** naar den laatsten sm[...] alsmede BLOEMEN, LINTEN en nieuwe ZIJDEN ST[...]FEN; ook verlangt men nog eenige **MEISJES**, w[...] het **HOEDENMAKEN** verkiezen te leeren.

F. VAN SLOGTEREN,
Poelestraat, op den hoek van de Pepe[...]

Zoo versch uit zee ontvangen: **TEXELSC[...] OESTERS**, zeer geschikt om te verzenden, [...] Honderd *f* 2,20, bij J. DATEMA, Groote M[...]

Bij **DE BOER**, in de Nieuwe Boteri[...]straat, beste ***KROPSALADE***, [...] Krop **20** Cent.

Men verlangt, tegen a. s. Mei, als EER[...] HIJPOTHEEK, eene som van **ELFHO[...]DERD GULDEN.** Adres aan het BUR[...] dezer COURANT.

Men vraagt tegen Mei of November ***f* 200[...]** op EERSTE HYPOTHEEK. Te bevragen bij [...] DRUKKER DEZER.

Attentie.

Tegen MEI aanstaande verlangt de ondergeteekend[...] zijne *KRUIDENIERS-AFFAIRE* een' **LEERLI[...]** Die dit voegt, adressere zich bij

J. C. MASKER, te *Veenda[...]*

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschapp[...]*

MAART, 1849.

DAGEN.	BAROMETER op 0°. 8 uur.	BAROMETER 2 uur.	BAROMETER 8 uur.	THERMOMETER. 8 u.	THERMOMETER 2 u.	THERMOMETER 8 u.	VOCHTIGHEIDS-TOESTAND. 8 u.	VOCHTIGHEIDS-TOESTAND 2 u.	VOCHTIGHEIDS-TOESTAND 8 u.	WINDSTREEK. 8 uur.	WINDSTREEK 2 uur.	WINDSTREEK 8 uur.	LUCHTGESTELDHEID. 8 uur.	LUCHTGESTELDHEID 2 uur.	LUCHTGESTELDHEID 8 uur.
25	759,40	759,37	759,51	0,6	2,5	1,5	0,89	0,84	0,83	N.O.t.O.	N.O.t.O.	N.O.	betrokken	betrokken	betrokke[n]
26	757,64	757,13	756,92	2,5	3,8	3,2	0,87	0,85	0,89	N.N.O.	„	N.N.O.	„	„	„
27	751,74	749,72	748,91	3,5	4,7	4,8	0,92	0,81	0,88	N.O.t.N.	Z.O.t.O.	N.O.t.O.	„	„	„
28	747,22	747,83	748,50	4,0	5,3	3,4	0,92	0,88	0,80	O.t.N.	O.N.O.	O.t.N.	regen	„	regen
29	747,90	747,76	748,70	3,8	11,6	6,0	0,89	0,70	0,86	O.	Z.O.t.Z.	Z.O.	mistig	bewolkt	helder
30	748,20	748,27	751,12	4,1	13,2	6,8	0,91	0,63	0,88	Z.O.	Z.	Z.	betrokken	„	bewolkt
31	753,85	755,10	756,81	5,8	15,4	9,5	0,89	0,55	0,69	Z.	Z.W.t.Z.	Z.Z.W.	helder	„	„

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.

BIJVOEGSEL
tot de Groninger Courant van den 6den April 1849, *no.* 28.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

ASSEN, 2 April.

De arrond. regtbank te Assen heeft heden uitspraak gedaan in zake der stad Groningen tegen *L. Steenge*, te Eexterveen, en *M. Temmen*, te Annerveensche Compagnie, en daarbij de eischeres niet-ontvankelijk verklaard in hare vordering, strekkende tot veroordeeling der gedaagden tot betaling eener som van *ƒ* 318, wegens passagiegeld door stads wateren, voor turf van de veenplaatsen no. 12, 13 en 14 der Annerveensche Compagnie en wegens honorair van opmeting over 3 jaren; en zulks op grond, dat de eischeres niet had bewezen, noch zelfs gesteld, dat de gedaagden eigenaren waren van de veenplaatsen, ter zake waarvan de vordering gedaan was, hetgeen door de gedaagden was ontkend, terwijl volgens het Convenant de eisch alleen tegen den eigenaar was ontvankelijk. Tevens is de eischeres in de kosten veroordeeld.

GRONINGEN, 5 April.

Voor het provinciaal geregtshof te dezer stede is laatstleden Dingsdag de vraag behandeld, in hoe verre eene diakenie wettelijk verpligt is hare behoeftigen te onderhouden, bij welke gelegenheid mr. A. PAEHLIG, die voor de appellante optrad, navolgenderwijze aan de verdiensten van nu wijlen den raadsheer mr. H. O. FEITH openlijk deze welverdiende hulde toebragt. „De zaak, welke thans aan ulieder uitspraak is onderworpen, was reeds ten deele afgepleit, toen een der zetels van de leden van den Hove, door den dood van den raadsheer FEITH, ledig geraakte. Twee zetels waren reeds vroeger opengevallen, welke de bewindslieden, die de teugels des bewinds thans besturen, in hunne wijsheid vermeenen, dat gemist kunnen worden, of zelfs overtollig voor de goede regtsbedeeling geacht kunnen worden. Eene meening, waarin zij, hopen wij, niet zoo lang zullen volharden, dat hierdoor eerlang de regten der justiciabelen beleedigd, deze den betrokken minister deswege voor de bevoegde magt tot verantwoording zullen oproepen. Wij vermeten ons niet hieromtrent ons oordeel te vellen, te meer daar wij thans behoefte gevoelen, om ons hart lucht te geven, door opentlijk eene regtmatige hulde toe te wijden aan de nagedachtenis van den man, die aan zijne dierbaarste betrekkingen niet alleen, maar tevens aan onze vaderstad, ja aan het geheele vaderland, hoezeer dan ook in grijzen ouderdom, toch nog altoos te vroeg is ontrukt. Welsprekender monden dan de mijne hebben veelligt reeds elders uitgewijd in zijnen lof, of zullen nog op vele plaatsen hunne talenten daaraan toewijden. Wij, die hem op deze plaats alleen als regtsgeleerde kunnen beschouwen, behoeven dan ook slechts te wijzen op zijne werken, die hij heeft geleverd, om zijne groote verdiensten in het helderst daglicht te stellen. Ik zal niet spreken van zijne welsprekendheid van den eersten rang, waardoor hij eene reeks van jaren den roem der Groninger balie heeft gehandhaafd. Met name zijn „beklemregt" mag ik niet onvermeld laten. Daardoor toch heeft hij niet alleen aan Groningens ingezetenen, maar aan allen, wien het te doen is een' helderen blik te werpen in de gedenkteekenen onzer voorvaderen, de gelegenheid gegeven tot diepere nasporing over eene der schoonste instellingen, waarmede, om de woorden van een' der voormalige raden van den Hove van Groningen te bezigen, onze vaderlandsche regtsgeleerdheid is versierd. Die nasporing van de gedenkstukken der oudheid was zijn lust en leven, en hij kon zijnen weetlust verzadigen, door den toegang tot de archieven onzer vaderstad en provincie, waarvan hem het toevoorzigt was toevertrouwd; en zoo er geene andere zijde ware, die hem als den verdienstelijken burger deed kennen, dan zouden zijne verdiensten, als onvermoeiden navorscher der oudheid, hem nog altoos eene eerste plaats aanwijzen onder die mannen, wier namen onder hunne medeburgers steeds zullen schitteren, gelijk de zilveren maan onder de mindere hemellichten. En gij, o edele afgestorvene! zie van uit de gewesten der onsterfelijkheid, waarnaar uwe ziel, ontheven van deszelfs aardsch hulsel, is heen gegaan; zie met een oog van welgevallen neder op de nederige hulde der balie, waarvan gij eenmaal een der grootste sieraden waart, op de hulde van ons allen, welke wij uwer nagedachtenis opentlijk toebrengen."

— Heden is alhier gevankelijk binnengebragt JOHAN FRIEDRICH MEIJER, koopman, wonende te Drouwnerveen, nabij Gasselte, als verdacht van te behooren tot de dievenbende, waarvan reeds zoo velen in geregtshanden zijn. Gedurende eenige dagen had hij zich schuil gehouden, totdat hij door twee dragonders in het veen achter eene turfbult werd ontdekt, die hem na eenigen tegenstand hebben gearresteerd.

— Bij Koninklijk besluit van den 29sten Maart 1849, no. 113, is aan C. SMIT, weduwe van G. J. MEIJER, in leven Hoogleeraar in de faculteit van Bespiegelende Wijsbegeerte en Letteren aan de Hoogeschool te Groningen, verleend een pensioen ten laste van den Staat, ten bedrage van *ƒ* 837 's jaars.

— Bij besluit van den 29sten Maart j.l., heeft Z. M., onder anderen, een eervol ontslag verleend aan H. J. TER HORST, als 2den luitenant bij de 3de compagnie van het 6de halfbataljon rustende schutterij in de provincie Groningen.

— De leden der Staats-commissie voor het Hooger onderwijs, zijn den 2den dezer te Haarlem weder bijeengekomen.

Op voordragt der Geneeskundige Commissie, hebben Gedept. Staten van Groningen, wegens voortdurend misbruik van sterken drank, de genees-, heel- en verloskundige praktijk en het leveren van geneesmiddelen, tijdelijk ontzegd aan P. VAN ASSEN, heel- en vroedmeester te Noordhorn.

De kamerheer-ceremoniemeester, baron A. C. SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG heeft, bij kennisgeving van den 1sten April, op last des Konings, bekend gemaakt, „dat, hoezeer Zijne Majesteit hoogst gevoelig is voor de menigvuldige aanzoeken, welke er gedaan worden, om, bij gelegenheid van de begrafenis-plegtigheid, van deelneming en gehechtheid te doen blijken, daaraan ordeshalve echter niet verder zal kunnen worden toegegeven."

De commissie voor de Durgerdammer visschers te Vollenhove heeft bekend gemaakt, dat zij van H. M. de Koningin-weduwe, den 25sten dezer, andermaal, *uit compassie met de weduwe*, *ƒ* 100 heeft ontvangen.

De plegtige ter aarde bestelling van wijlen Z. M. Koning WILLEM II.

TILBURG, 3 April.

Reeds van Zondag af, was de toevloed van vreemdelingen om den uittogt van het koninklijk lijk te zien, zeer groot. Heden morgen begon die, te 7 uur, begunstigd door schoon weder, en had zulks volgens het bepaald programma plaats. Ofschoon de ceremoniemeesters niet hadden toegestaan, dat bij den optogt meerdere personen plaats namen, dan de in het programma omschrevene, uitgezonderd de *Nieuwe Harmonie*, die zeer gepaste treurmuziek uitvoerde, stonden toch de gilden met hunne insigniën op den straatweg, bij het stadsbestuur geschaard. De stoet was eenvoudig deftig, maar tevens indrukwekkend. Was het de verschillende provinciale en stedelijke corporatien al niet vergund, zich aan den trein aan te sluiten, niemand bleef toch achterwege, en op aller gelaat was de droefheid te lezen.

Voor het vertrek van den stoet, had er in het sterfhuis nog een aandoenlijk tooneel plaats. De aanwezige vorstelijke familie met gevolg omringde de doodkist. De Koningin-Weduwe had eene krans in de hand, die zij prins *Hendrik* overhandigde met de woorden: HENDRIK! *gij hebt uwen vader met eere gediend, leg dien krans op de kist.*" De zoon bragt die ongekunstelde hulde aan den onvergetelijken vader en vorst, en sprak daarop de predikant *Schotel*, daartoe den vorigen avond uitgenoodigd, een gepast gebed uit, waarvoor de Koningin, na het vertrek van het lijk, zeer verpligtend dank zegde. In den loop van gisteren heeft H. M. zich ook een geruimen tijd onderhouden met de geneesheeren *Maes* en *van Hees*.

Met een bijzonder genoegen verneemt men, dat H. M. de Koningin-Weduwe, vóór Hoogstd. vertrek, den heer burgemeester bij zich heeft verzocht en Zijn Ed. Achtb. eene som van *ƒ* 1000 ten behoeve van de armen dezer stad heeft overhandigd, van welke H. M. *ƒ* 500 voor de R. C., *ƒ* 250 voor de Protestanten en een gelijk bedrag voor de Israelieten is toegekend.

ROTTERDAM, 4 April.

Heden was de dag, waarop Nederland aan het stoffelijk overschot van zijnen zoo zeer beminden Koning de laatste eer zoude bewijzen. Het was een droevige, maar tevens plegtige stemming, waarin een ieder zich gevoelde. Het was de baar van den held, die zijn bloed voor zijn volk veil had, welke naar de laatste rustplaats werd begeleid; het was het aardsche omhulsel van een Vorst, wiens hart warm voor het welzijn van zijn volk sloeg, dat in het graf zijner vaderen werd bijgezet; het was het ligchamelijk overblijfsel van den regeerder, wiens wijsheid, orde en rust in zijn land wist te bewaren, terwijl overal elders woeling en onrust heerschte, dat naar het verblijf der dooden werd vervoerd. Dit gevoelde het volk diep, en deed het dien dag geheel aan de nagedachtenis van zijnen overleden Koning wijden. De handel stond stil als op een rustdag. Van heinde en ver stroomden de ingezetenen te zamen, om bij de treurige plegtigheid tegenwoordig te zijn. Commissiën boden zich van alle zijden aan, om den lijkstoet te vergezellen. Niets werd gespaard, om de plegtigheid zoo statig en indrukwekkend mogelijk te doen zijn, en zoo veel doenlijk ook uiterlijk te toonen, hoezeer een ieders hart met rouw was vervuld. De vorstelijke personaadjen, die, in diepe droefheid gehuld, het lijk vergezelden, deden onwillekeurig het denkbeeld oprijzen, dat, hoeveel grootheid den sterveling ook beschoren zij, hij het lot niet kan ontgaan, dat den armsten onder de armen wacht en dat, als het uur is geslagen, waarop ook hij zijnen tol aan de natuur betalen moet, slechts de nagedachtenis overblijft der deugden, die hem versierden.

Gisteren moest het stoffelijk overschot van Z. M. Koning *Willem II* binnen deze stad van Geertruidenberg worden aangebragt; daartoe was de stoomboot *Stad Geertruidenberg* uitgekozen, die voor deze gelegenheid geheel en al de zwarte rouwkleur had aangenomen; op het achterste gedeelte van het met zwarte kleeden bedekte verdek, was eene katafalk geplaatst; ook deze was met zwart laken, met zilver afgezet, bekleed, over welke eene zwarte tent, van af het achterschip tot den schoorsteen was aangebragt.

Des avonds te 6 uur naderde die boot, met haren treurigen last beladen, deze stad. Naauwelijks was zij in het gezigt, of 's lands oorlogsbrik *Pegasus* heesch vlag en wimpel ter halver stok, de equipage paradeerde in het want en op hetzelfde oogenblik werd een koninklijk saluut van 101 minuutschoten gedaan, door de *Pegasus*, twee kanonneerbooten en de batterij aan de werf.

Onder het plegtig stilzwijgen der vergaderde menigte, liep de boot de haven aan 's rijks werf binnen, ten einde de ontscheping te bewerkstelligen. Ten 3½ uur in den middag was Z. M. de Koning met den generaal *de Klercq* en te 5 uur Z. K. H. Prins *Frederik* met H. D. adjudant gearriveerd, ten einde deze plegtigheid bij te wonen.

Toen de boot aan den wal was bevestigd, verscheen H. M. de Koningin-weduwe, H. K. H. de Erfgroothertogin *van Saksen-Weimar-Eisenach* en Z. K. H. Prins *Hendrik*, met gevolg, op het verdek. H. M. de Koningin-weduwe begaf zich naar de katafalk en bleef daar in eene biddende houding staan. Onmiddellijk begaf zich Z. M. Koning *Willem III* aan boord der stoomboot, ging naar H. D. moeder en omarmde haar teederlijk. Bij de lijkkist van den overleden Vorst omhelsden elkander toen al de leden van het koninklijke huis en stelden een tafereel daar, dat ieder, die er bij tegenwoordig was, met aandoening vervulde.

Het koninklijke lijk werd daarop ontscheept en ontvangen door Z. K. H. Prins *Frederik*, eene deputatie uit de stedelijke regering, den vice-admiraal en buitengewonen adjudant *Rijk*, als minister van marine, en den opperstalmeester graaf *van Rechteren*, als groot-officier van 's Konings huis; terwijl tot datzelfde einde aldaar tegenwoordig waren de gouverneur der provincie Zuid-Holland, en de generaal majoor, buitengewoon adjudant des Konings, waarnemende provinciale kommandant

De lijkkist werd gedragen en begelijd naar de rouwzaal, aan de woning van den directeur der marine, door heeren officieren der Rotterdamsche schutterij, der marine en van het korps mariniers, bijgestaan door de bazen en kommandeurs van 's rijks werf.

Achter de lijkkist volgde Z. M. de Koning, H. M. de Koningin-weduwe aan den arm geleidende; vervolgens Z. K. H. Prins *Frederik*, geleidende H. K. H. de Erfgroothertogin van *Saksen-Weimar-Eisenach* aan zijn regterarm, terwijl Z. K. H. Prins *Hendrik* aan hare regterzijde ging; voorts volgde de stedelijke deputatie, officieren van alle wapenen, enz.

In de rouwzaal werd de lijkkist nedergezet en in de buitenkist geplaatst, waarvan het deksel bleef openstaan. H. M de Koningin-weduwe naderde toen dezelve en legde een lauwerkrans op het binnendeksel, waarna zij nederknielde, een kort gebed deed, zich weder oprigtte en diep bewogen een kus op den lauwerkrans drukte; H. K. H. de erf-groothertogin van *Saksen-Weimar-Eisenach* naderde mede de kist en drukte hare lippen op den lauwerkrans. Het buitendeksel werd daarop digt gesloten, waarop H. M. de Koningin-weduwe aan het hoofdeinde van de kist, op de zilveren plaat, bevattende de woorden *Waterloo*, *Quatrebras*, *Leuven* en *Hasselt*, nogmaals een lauwerkrans legde. Niet minder bewogen dan zijne moeder, nam Koning *Willem III* de met eene witte panache prijkende muts zijns overleden vaders en plaatste haar in het midden van den lauwerkrans, waarna de kist door heeren officieren der Rotterdamsche schutterij op de estrade van den troon werd nedergezet. De zaal was thans met waskaarsen verlicht, terwijl de rijkssieraden benevens de ridderorden van den ontslapene op tabouretten waren gelegd. Onbeschrijfelijk indrukwekkend was toen de aanblik van dit geheel met zwart laken omhangen vertrek, langs welks wanden de zes reusachtige met zwart beklee de kandelabres, slechts een flaauw schijnsel wierpen. Treffend was toen de aanblik van de lijkkist, welke het stoffelijk overschot bevatte van den Koning, eenmaal de trots van zijn volk; van den man, beweend door duizenden, die hij met weldaden overlaadde. Aandoenlijk vooral was het zien van al die leden van het koninklijk huis bij het lijk van Koning *Willem II*; van de gemalin, de zonen, de dochter en den broeder, bij het zielloos ligchaam van hunnen echtgenoot, vader en broeder!

De bewaring van het koninklijk lijk werd daarna toevertrouwd aan den opperkamerheer en aan de dienstdoende adjudanten van wijlen den Koning.

Heden te 7 uur in den morgen werd door het gebulder van het geschut verkondigd, dat de lijkwagen aan 's rijkswerf alhier zijnen treurigen last had ontvangen, en weldra stelde zich de lijkstoet in beweging, terwijl de muzijk der schutterij een treurmarsch speelde, die den indruk van het geheel nog verhoogde. In goede orde trok de stoet voort langs den Goudschen singel naar de Schiekade, terwijl de ontzagchelijke volksmenigte, die langs den weg geschaard stond, een plegtig stilzwijgen bewaarde. Na een eskadron lansiers, dat het hoofd van den trein uitmaakte, volgde eene eerewacht te paard, zamengesteld uit ingezetenen dezer stad, die, in den rouw gekleed, eene laatste hulde bewezen aan de nagedachtenis van Koning *Willem II*.

Na deze eerewacht marcheerde een batailjon der dienstdoende schutterij dezer stad, onder bevel van een hoofdofficier, met het korps muzikanten voorop, dat, zoo als wij hierboven reeds mededeelden, eene plegtige treurmuzijk deed hooren; de schutters droegen hunne geweren met den tromp naar den grond gerigt, terwijl de vaandels en trommen met rouwfloers waren omhuld en bekleed. Op dat batailjon volgde een ordonnansofficier benevens een hoffourier en twee rijknechts te paard; dan eene met twee paarden bespannen rouwkoets, waarin de minister van marine en de opperstalmeester waren gezeten en eindelijk de lijkwagen, bespannen met acht paarden, ieder behangen met een rouwkleed van zwart fluweel met zilver afgezet; elk der paarden werd door een koetsier geleid.

De lijkkist was bedekt door een zwart fluweelen kleed, hetwelk aan beide zijden van den rouwwagen nederhing: aan de regterzijde van dat kleed stond met zilveren letters:

HASSELT,
LEUVEN,
SALAMANCA, VITTORIA, NIVELLE, PYRENEËN.

Aan de linkerzijde stond mede met zilveren letters:

QUATRE-BRAS,
WATERLOO,
FUENTES-DE-ONORA, CIUDAD RODRIGO, BADAJOS, ARAPILES.

Op het rouwkleed waren nedergelegd de epauletten, de twee sabels, de sjerp en het hoofdtooisel, hetwelk wijlen Koning *Willem II* bij plegtige gelegenheden gewoon was te dragen. Links van den lijkwagen reed de standaarddrager, regts de kommanderende officier van het regement, hetwelk tot geleide strekte, benevens de regements-adjudant.

Na den koninklijken lijkwagen volgde eene met zes paarden bespannen rouwkoets, in welke waren gezeten Z. M. de Koning en HH. KK. HH. de Prinsen *Frederik* en *Hendrik*. Stilzwijgend ontblootte de menigte het hoofd bij het voorbij rijden van de in rouw gedompelde zonen en den broeder. De Koning en de Prinsen beantwoordden buigende den groet van zoovele honderden, die in hunne regtmatige smart deelden.

Achter 's Koningsrijtuig reden nog vier rouwkoetsen; in de twee eersten bevonden zich de adjudanten van Z. M., de opper-kamerheer en opper-schenker des Konings en de grootmeester van H. M. de Koningin-weduwe.

Op deze rijtuigen volgde eene lange rei, geheel in 't zwart gekleede heeren; op ieders borst prijkte het eerekruis; het waren vrijwilligers uit den oorlog van 1830/31; vrijwilligers, in die gedenkwaardige jaren uit Rotterdam, Delft en Schiedam uitgetrokken, en die thans hun krijgsoverste, den gewezen Prins Veldmaarschalk, de laatste eer hielpen bewijzen.

Achter deze vrijwilligers marscheerde mede een bataljon der dienstdoende schutterij dezer stad, onder bevel van een hoofd-officier; even als hunne voorgangers droegen de schutters hunne geweren met den tromp naar den grond gekeerd, terwijl vaandels en trommen eveneens met rouwfloers waren omhuld.

De trein, welke werd besloten door escadrons lansiers en Limburgsche jagers, kwam ongeveer te 8 uur aan het einde der Schiekade, en vervolgde statig zijnen weg naar Delft. Het bestuur dezer stad woonde aan de Schiekade den uittogt van den lijkstoet bij.

Het corps vrijwilligers en de bataiijons schutterij verlieten toen den trein en keerden naar de stad terug.

De orde die bij den optogt heerschte gedurende den geheelen weg, dien de trein passeerde, kan met regt voorbeeldeloos genoemd worden. De heer *van Doorn van Westkapelle* fungeerde als ceremoniemeester. Al degenen die belast waren met het handhaven der orde, volvoerden hunne taak naar eisch en werden daarin ondersteund door de burgerij, die de indrukwekkende plegtigheid van den dag niet willen storen, bedaard op de plaats bleef, van waar zij het stoffelijk overschot van haren overleden Koning kon zien voorbijvoeren.

[Ten aanzien van de begrafenis-plegtigheid zelve, hebben wij — zegt het Handelsblad — bij het ter perse gaan, en daar de spoortrein onbegrijpelijkerwijze nog niet is aangekomen, nog slechts de volgende berigten door den telegraaf ontvangen.]

DELFT, 4 April. Te 10 uur 45 minuten heeft zich de begravenisstoet aan de Nieuwe Brug alhier in beweging gesteld en heeft geduurd tot 11 uur 20 min. Te half twaalf precies was de plegtigheid geheel ten einde. Alles is volgens het programma afgeloopen.

Toen de insignia van de koninklijke lijkkist waren afgenomen, heeft de Koning een lauwerkrans daarop geplaatst, onder het uitspreken van de navolgende woorden:

„*In naam van het Koninklijke Huis en van het Nederlandsche Volk leg ik dezen krans op de lijkkist mijns waardigen Vaders. Ik hoop zijne voetstappen te zullen drukken.*"

Na het uitspreken dezer woorden omhelsde Z. M. zijnen oom, Prins *Frederik*, en zijnen broeder, Prins *Hendrik*.

Te ongeveer 1½ uur zijn H. M. de Koningin-Weduwe en H. K. H. Prinses *Sophia* alhier aangekomen om den koninklijken grafkelder te bezoeken.

(*Ingezonden.*)

Nadere bijzonderheden nopens het overlijden van Z. M. Willem II.

In mijn' brief van den 23sten dezer, in het Bijvoegsel van uw nommer van den 27sten geplaatst, zijn eenige omstandigheden, den dood van den ontslapen' Vorst betreffende, vergeten gemeld te worden. Dat verzuim zal ik mits dezen eenigzins zoeken te herstellen, daarbij tevens eenige andere bijzonderheden voegende, die misschien niet geheel zonder belangstelling zullen worden gelezen.

De val, dien de overleden Koning te Rotterdam deed, en waarvan in de *Staats-Courant* is gesproken, ontstond, doordien een der sporen van zijne laarzen in het kleed of tapijt bleef haken, op de trappen gelegd, welke hij betreden moest. Een val was zoo dikwerf een noodlottig teeken voor groote mannen; 't was het voor WILLEM II ook. 't Schijnt, dat Z. M. dit toen begreep; want de doodsbleeke kleur, welke bij die gelegenheid zijn gelaat overtoog, kan, zegt men, onmogelijk zoo zeer aan een' plotselingen schrik of aan eene pijnlijke physieke aandoening, dan aan een geheim voorgevoel worden toegeschreven.

Wat ik van de kist verhaalde, naar den vorm van 's Konings ligchaam, gekleed in volle tenue, gemaakt, en door hem zelf besteld, is geheel de waarheid. Alleen vergat ik daarbij te voegen, dat die kist van een glazen deksel is voorzien, dat, om eene spoedige ontbinding van het niet-gebalsemde lijk voor te komen, de lucht, door middel eener luchtpomp, zooveel mogelijk uit de ruimte gehaald is, binnen welke het stoffelijk overschot rust; dat diezelfde kist niet direkt in eene looden kist zal worden geplaatst, maar, zoo als eenige dagbladen reeds hebben gemeld, eerst in eene kist van wagenschottenhout, door den heer GOIJAERS, den architect van het juist voltooide paleis te Tilburg, vervaardigd, en vervolgens door de heeren HORRIX te 's Hage gemaakte mahoniehouten praalkist, waarop de woorden *Quatre-Bras* en *Waterloo*, benevens *Hasselt* en *Leuven* prijken.

De Koning is in zijnen leuningstoel gestorven. Te Tilburg echter gelooft men algemeen, dat hij niet zoozeer, omdat hij op nieuw de pijn voelde terug komen, uit het bed sprong, dan wel omdat de Koning, held als hij geweest was, niet gaarne op het dons den dood afwachtte, dien hij zoo dikwijls op het slagveld gebraveerd had.

Een mijner vrienden te Tilburg schreef mij gisteren, dat dáár nog alles even treurig uitziet. Van alle huizen blijven deuren en vensters gesloten. Verbannen is de vrolijkheid; waar vroeger leven en bedrijvigheid was, heerscht thans de stilte des doodenakkers. Tilburg stierf met WILLEM II. — Slechts het getrappel der paarden en de zweepslag der postiljons, de eene of andere personaadje brengende of afhalende, maakt eenige schakering in de droevige eentoonigheid, die Tilburg overtogen heeft. Zoo als, onder anderen, het *Handelsblad* reeds gemeld heeft, zullen er verscheidene treurmuzijkstukken, daartoe bijzonder vervaardigd, bij gelegenheid van 't vervoeren van 's Konings lijk, worden gezongen. Een dier stukken, door een bekwaam componist voor vierstemmig mannengezang ingerigt, tevens begeleid van muzijk van blaasinstrumenten, heb ik in mijn bezit. Zie hier de woorden:

TILBURG'S LIJKZANG
VOOR
Z. M. WILLEM II.

Treur, Neêrland, treur, Hij zinkt in 't graf,
De braafste Vorst, dien God ons gaf,
En bij zijn dierbaar Volk mag Hij niet meer vertoeven.
Treur, Neêrland, treur, trek rouwfloers aan,
Helaas! Hij is van ons gegaan,
Niets dan zijn vroege dood kon ons zoo diep bedroeven.
...Treur, Neêrland, treur....

Treur, Neêrland, treur, Hij is niet meer,
Die steeds Uw vriend was, nooit Uw Heer,
En die tot doelwit koos het heil van Neêrlands zonen.
Treur, Neêrland, treur, 't strekt u tot eer,
Want zeker ziet Gij nimmermeer
Een' beter Vorst dan Hij in Uw landouwen wonen.
...Treur, Neêrland, treur....

Treur, Tilburg, treur, treur Gij vooral,
O Stad, die nooit vergeten zal,
Wat schat van menschenliefde Uw WILLEM droeg in 't harte!
Treur, Tilburg, treur, uw eerste traan
Is reeds van wang tot wang gegaan:
Deel ook in ruime maat deez' dag in Neêrlands smarte.
...Treur, Tilburg, treur....

Treur, Tilburg, treur, Hij gaat van hier,
Die u zoo lief was en zoo dier,
Hij gaat, — niet als Hij kwam, maar zielloos neêrgelegen.
Treur, Tilburg, treur, 't is de eeuwigheid
Die u van uwen Koning scheidt,
Voor d'allerlaatste maal gaat Hij langs uwe wegen.
..Treur, Tilburg, treur....

Treur, Tilburg, treur; treur Neêrland, treur,
Dat ieders borst van weedom scheur',
Dat d'overstelpte smart elks boezem hoog doe golven;
Treur, Neêrland, treur; treur Tilburg, treur,
Van 't graf ontsluit zich dra de deur,
Waarin uws Konings asch voor altijd blijft bedolven.
...Treur, treur, treur, treur....

Geheel Tilburg overigens bereidt zich, om den te vroeg ontslapen Vorst de laatste eer te bewijzen en het is gewis, dat het geheele

stadje aanstaanden Dingsdag op de been zal zijn, om met warme tranen afscheid te nemen van het zielloos overblijfsel des beminden Konings, dat dan voor altijd naar de plaats wordt vervoerd, waar de eeuwige kalmte des grafs het zal ontvangen.

Ik sprak in mijn' vorigen brief van den heer MERKES. In de *Groninger Courant* was die naam in MERKUS veranderd(*). Tusschen MERKES en MERKUS echter, beide adjudanten van wijlen Zijne Majesteit, en op nieuw als zoodanig bij WILLEM III benoemd, is een groot verschil. De tweede heet MERKUS DE KOCK, en is van eene oude familie; de heer MERKES, die weinig tijds voor de revolutie van 1848 tot den adelstand werd verheven, is geboortig uit het drie uren van Nijmegen gelegen dorpje Gent, waarnaar hij thans MERKES VAN GENT heet. Hij, MERKES, had de gunst en het vertrouwen, dat hij van den overleden Monarch, *meer dan ieder ander*, genoot, alleen aan zijne deugden en veelzijdige bekwaamheden te danken, bekwaamheden, die hem reeds meer dan een eereteeken, ook uit het buitenland, op zijne borst deden hechten.

N., 31 Maart 1849. M.

(*) Door eene drukfout. RED.

Gedenkwaardigste tijdstippen uit het leven van Neêrland's diep betreurden Vorst Willem II.

6 December 1792	Geboorte te *'s Gravenhage.*
18 Januarij 1795	Uitwijking naar *Engeland.*
1807	Bezoek der militaire school te *Berlijn.*
1809	Studie aan de hooge school te *Oxfort.*
11 Junij 1811	Luit.-Kolonel.
»	Eerste veldtogt met het Engelsche leger in *Spanje.*
Sept. »	Behoort tot de eerste bestormers van *Ciudad Rodrigo.*
17 Oct. »	Kolonel.
6 April 1812	Aan het hoofd eener Engelsche kolonne, welke hij van de vlugt had wederhouden en op het veld van eer terug gevoerd, dringt hij door in de belegerde stad *Badajoz.*
22 Julij »	Onderscheidt zich in den slag van *Salamanca.*
»	Ontvangt de Bath-orde van Groot-Brittanje, voor zijne wapenfeiten in *Spanje.*
Julij 1813	In den driedaagschen strijd van Sorauson wordt hem een paard onder het lijf doodgeschoten.
1814	Wellington verklaart hem een volleerd krijgskundige.
16 Maart 1815	Ontvangt van zijn' vader den titel van Prins van Oranje.
15, 16, 17, 18, Junij 1815	Dapperheid en krijgsbeleid bij *Ligny*, *Quatre-Bras* en *Waterloo.*
18 » »	Ontvangt eene wonde aan den linkerschouder.
21 Febr. 1816	Huwt met Anna Paulowna, zuster van Keizer Alexander van Rusland.
23 Febr. 1817	Geboorte van Willem III.
2 Aug. 1818	Geboorte van Prins Alexander.
14 Junij 1820	Geboorte van Prins Hendrik.
Mei 1822	Geboorte van een' vierden zoon, in den ouderdom van circa vijf maanden overleden.
8 April 1824	Geboorte van Prinses Sophia.
Aug. 1830	Alleen in het oproerige Brussel.
2—12 Aug. 1831	Tiendaagsche Veldtogt.
13 Aug.	Intogt in Leuven.
23 Aug.	Zegevierende intogt te *'s Gravenhage.*
13 Sept.	Zegevierende intogt te *Amsterdam.*
12 Oct. 1837	Dood der moeder van Willem II.
1838	Voert als veldmaarschalk het bevel over het observatie leger aan de grenzen.
18 Junij 1839	Willem III huwt prinses Sophia van Wurtemburg.
4 Sept. 1840	Geboorte des eersten kleinzoons van Willem II.
7 Oct.	Wordt Koning door de abdicatie van Willem I.
27 Nov.	Plegtige intogt te *Amsterdam.*
28 Nov.	Inhuldiging te *Amsterdam.*
8 Oct. 1843	Huwelijk van prinses Sophia, dochter van Willem II, met den Groothertog van Saksen-Weimar-Eisenach.
12 Dec. 1843	Dood van Willem I.
10 Sept. 1845	Woont de inwijding der nieuwe beurs te *Amsterdam* bij.
20 Febr. 1848	Dood van prins Alexander op het eiland *Madera.*
13 Maart 1848	Aanvang van het werk der grondwetsherziening.
16 Oct. 1848	Laatste opening van de zitting der Oude Staten Generaal.
13 Febr. 1849	Opening van de eerste zitting der Nieuwe Staten Generaal.
26 Febr. 1849	Laatste toespraak aan het Nederlandsche volk in het antwoord op het adres der Tweede Kamer.
17 Maart 1849	Dood te Tilburg.

De duur van zijn leven was 56 jaren, 3 maanden en 11 dagen.
De duur zijner Regering was 8 jaren, 5 maanden en 9 dagen.

(*De Tijd*, *N. H. C.*)

De veemarkt van den 2den April te Amsterdam leverde belangrijke resultaten op van de goede uitwerking der *Maatschappij van Landbouw*; niet alleen was dezelve voor de liefhebbers van vee een waar genot, maar strekte ook tot bewijs van de voortreffelijkheid van den veestapel hier te lande. Uit verschillende provinciën des Rijks waren hoogst zeldzaam zware en vette ossen en koeijen ter markt aangebragt, die schier alle door onze voornaamste vleeschhouwers zijn gekocht.

In 1848 is de invoer in Engeland uit ons Rijk eer toe- dan afgenomen. Dezelve bestond voornamelijk uit boter, kaas, vlas, jenever, huiden, granen, vee, aardappelen en andere eetwaren. De invoer bedroeg: aan boter 189,500 centenaars, behalve 32,200 vaten; aan kaas 2,150,160 stuks, voorts 15,200 kisten en 57,952 centenaars; aan jenever 1360 vaten en 54,590 kisten; aan granen 299,800 quarters en 11,930 zakken; aan runderen 25,663 stuks, kalveren 12,839 stuks en schapen 122,320 stuks; aan aardappelen 260,500 centenaars en 29,600 zakken; aan eijeren 610 centenaars, enz.

De heer H. BUDDE, JR., wonende op het landgoed Roobrugge, onder Diepenveen, bij Deventer, — een zeer bekwaam, theoretisch en practisch landhuishoudkundige, — heeft in de *Landhuishoudelijke Courant* een belangrijk artikel geplaatst over 't gebruik van *guano*. Hij gebruikte van deze mestspecie, in zes jaren tijds, ruim *achtendertig duizend* halve Ned. ponden.

Wij vernemen, dat bestuurders en de meeste leden van de afdeeling Leiden van het genootschap *Phylacterion* gemeend hebben, die afdeeling te moeten ontbinden, omdat zij de bedoelingen van genoemd genootschap noch met de godsdienst, noch met burgerzin, noch met eene gezonde staatkunde overeenkomstig achten. (*Tijd*, *N. H. C.*)

Bijzondere en nadere berigten nopens Californië.

[Ons is een brief geworden van een' Duitscher, wonende in Boston (N. Amerika), die, d.d. 1sten Januarij l.l., onderscheidene mededeelingen doet nopens den staat van zaken in het nieuwe goudland, en waardoor onderscheidene vroeger door ons en anderen medegedeelde berigten worden bevestigd en naauwkeuriger medegedeeld. RED.]

Uit dien brief nemen wij slechts de volgende bijzonderheden over:

» Nu zal ik u ook nieuwigheden schrijven, waarover gij u zeker verwonderen zult. — Gelijk gij weet, hebben de Amerikanen met de Mexikaners vrede gesloten, waarbij de Amerikanen aan Mexico 34 millioen dollars betaald hebben, terwijl Mexico daarvoor aan de tegenwoordige regering Nieuw-Mexico en Californië heeft afgestaan. Dit Californië brengt hier alle menschen het hoofd op hol; want het vloeit over van gedegen goud, kwikzilver, zilver, ijzer en andere mineraliën, terwijl het land slechts zwak bevolkt is. 300 mijlen van San Francisco, eene groote en schoone zeehaven aan de Stille Zuidzee in Californië, ligt een zoogenoemd klein fort of vestingwerk, hetwelk aan eenen zekeren kapitein SUTTER, een' Zwitser, behoort. Deze bouwde voor ongeveer 8 of 9 maanden een' zaagmolen aan de rivier Sacramento. Dewijl hij het waterrad te groot gemaakt had, zoodat het in de slijk bleef zitten, opende hij op zekeren avond de sluizen, om de modder door het geweld van het water weg te laten spoelen. Den volgenden morgen gaat hij met zijn' bouwmeester naar den oever, om te zien of het water veel modder heeft weggespoeld, en ziet tot zijne groote verbazing, dat alles schittert als goud tusschen het slijk en zand. Dit naauwkeuriger onderzocht hebbende, bevond hij, dat het schitterende louter goudkorrels waren, stukken van de grootte van een' spijkerkop tot een vuist toe. Ofschoon kapitein SUTTER de zaak geheim trachtte te houden, baatte het hem echter niet meer; want in weinige dagen was het door het geheele land bekend. Daarop werd er nagezocht en men heeft bevonden, dat eene streek, 800 mijlen lang en 100 mijlen breed en 1 tot 5 voeten diep, geheel vol goud was. Benden soldaten en matrozen van alle schepen in de nabijheid deserteren en zoeken goud, advokaten, doctoren, schrijvers, handwerkslieden, boeren, allen gaan derwaarts en zoeken goud, niemand werkt meer beneden de 15 dollars per dag.

» Het goud, dat gevonden wordt, is gedegen goud en houdt 2 tot 23 karaat. Er bevinden zich aldaar tegenwoordig meer dan 20,000 menschen, en sommigen vinden 2 oncen, anderen van 3, 4, 5 tot 6. Sommigen hebben reeds op eenen dag 1000 dollars waarde aan goud gevonden, anderen weder slechts één ons (16 dollars). Uit alle zeehavens in de Vereenigde Staten vertrekken er wekelijks schepen met passagiers naar Californië; van New-York zijn reeds 47 schepen met ongeveer 3000 jongelieden vertrokken; van Boston 10, van Baltimore en Phieadelphia 14 schepen, alle vol goudzoekers. De vaart duurt ten minste 5 maanden, daar alle schepen kaap Hoorn, de punt van Zuid-Amerika, moeten omvaren, en in Rio Janeiro en Valparaiso aanhouden, alwaar men versch water inneemt. Allen, die van hier reizen, vereenigen zich in gezelschappen en nemen levensmiddelen voor 2 jaren mede, ook voorzien zij zich van allerlei waren, om daarmede aldaar handel te drijven. Men heeft berekend, dat honderdduizend menschen in 10 jaren niet al het goud zouden kunnen opzoeken, dat onder het zand, in de rotsen en in de rivieren verborgen ligt. De goudmijnen zijn 150 Eng. mijlen van San Francisco verwijderd, welke stad ongeveer 1000 inwoners telt, doch tegenwoordig opgevuld is met menschen van allerlei natiën en kleuren. Het kostgeld voor één' persoon bedraagt daar wekelijks 10 dollars.

» Velen, die hunne zakken vol goud hebben, gaan naar San Francisco en verspelen en verdrinken hetzelve en keeren dan weder terug om meer te halen. Men verhaalt, dat er sedert de ontdekking drie millioenen dollars aan waarde gevonden is. Veel komt hier heen, maar veel wordt ook weggesleept door Engelsche spitsboeven.

» Voor een jaar is er een schip van Baltimore met 100,000 dollars aan waarde, bestaande in allerlei waren, naar Californië gevaren en keerde nu 2 maanden geleden terug met 800,000 dollars waarde aan goudstof, dat daar ingelost was. Een koopman hier uit Boston kwam onlangs terug met 30,000 dollars waarde aan goudstof. Gelijk het vroeger en nu nog in Duitschland gaat met de verhuizing naar Amerika, zoo gaat het hier met Californie. Iedereen wil naar Californië, en indien ik niet gehuwd was, dan zou ik reeds lang daar geweest zijn.

» Men kan van hier ook eenen anderen weg nemen, namelijk over New-Orleans en vervolgens over Mexico, of van New-York met de stoomboot naar Chagres en dan over land tot Panama en van daar met de stoomboot naar San Francisco, welke weg in 4 weken afgelegd wordt, voor 300 dollars. In New York heeft zich een gezelschap gevormd, dat een kanaal en een' spoorweg van Chagres door de landengte naar Panama aanleggen wil, waardoor de handel van China direct over New-York zoude komen. De tegenwoordige regering wil eene munt bij de goudmijnen oprigten, zoodat het goud terstond gestempeld kan worden. De lieden, die daarin zullen arbeiden, moeten goed betaald worden, anders gaan zij zelve naar de mijnen en halen zich goud."......

Akademie-nieuws.

LEIDEN, 3 April.

Eene commissie, uit den Akademischen Senaat afgevaardigd, om aan Z. M. den Koning de deelneming van den Senaat te betuigen, bij het treurig afsterven van zijnen hoogvereêrden Vader, is door Z. M. met de grootste welwillendheid ontvangen. Zij heeft zich tevens mogen verblijden over de bijzondere affectie door Z. M. betuigd voor deze Hoogeschool, waaraan Z. M., gelijk zoo vele Vorsten uit het Huis van Oranje, onderwijs had genoten, en die te meer op de bescherming en genegenheid van Z. M. mogt rekenen, daar Z. M. gevoelde, dat haar bloei met de eer en den luister des Vaderlands ten naauwste vereenigd was.

Kunstnieuws.

(*Ingezonden.*)

Wij wenschen de aandacht der tooneelminnaren in het algemeen te vestigen op de benefice representatie, welke, zoo als wij vernomen hebben, op Zaturdag, den 14den April 1849, zal plaats hebben en wel ten bijzonderen voordeele van den heer en mejufvrouw SOETERIK. Daar beiden in de tooneelspelkunst bij ons als tooneelbeminnaars op hoogen prijs staan, en in het algemeen als zoodanig zeer geacht zijn, zoo durven wij deze representatie gerust aanbevelen, en hopen wij dus, dat de beneficianten voor de door hen steeds aan den dag gelegde vlijt, door eene ruime deelneming mogen vereerd en beloond worden.

Eenige Tooneelminnaren.

Kerknieuws.

GRONINGEN, 5 April 1849.

Naar wij vernemen, heeft mevrouw de douairière *van Holte tot Echten*, ter vervulling der vacature te Koekange, klassis Meppel, uit de te voren gemaakte nominatie van candidaten, waarop geplaatst waren de heeren *C. Bolt*, *B. F. Brugsma*, *J. J. Damsté*, *R. J. Riedel* en *R. M. J. Wijbeling*, op den 2den dezer aldaar tot predikant beroepen den wel-eerw. zeer gel. heer *J. J. Damsté*, candidaat bij het prov. kerkbestuur van Vriesland.

WONS en ENGWIER, klassis HARLINGEN, den 22sten Maart. Heden is alhier op nieuw, en, zoo als het gerucht zegt, op eene groote verhooging van traktement (ƒ 1300), met algemeene stemmen tot predikant benoemd en beroepen ds. A. P. A. DU CLOUX, predikant te Losdorp, vroeger voor deze beroeping bedankt hebbende.

SCHILDWOLDE, 4 April.

Heden had alhier het vergelijkend examen plaats voor de vacante betrekking als Schoolonderwijzer, enz. Van de 36 sollicitanten waren dertig opgekomen, die deels mondeling, deels schriftelijk zijn onderzocht geworden. Naar aanleiding van het examen is er eene nominatie opgemaakt van de volgende onderwijzers: (alphabetisch gesteld) *J. T. Closse*, onderwijzer te Sellinge, *P. de Graaf*, onderwijzer te Veendijk; *H. D. Muntinga*, ondermeester te Oude Pekela; *W. Bronneger Onnekes*, onderwijzer te Ulrum; *R. R. Rijkens*, onderwijzer te Koevorden; *J. H. Stratemeijer*, onderwijzer te Scharmer, en *L. Wessels*, ondermeester te Stedum.

Choleraberigten.

PARIJS, 31 Maart. De Cholera maakt hier kleine vorderingen; sedert hare verschijning, dat is sedert 3 weken, zijn slechts eenige honderd personen aangetast, terwijl in 1832 in hetzelfde tijdstip 12 a 13,000 zieken te Parijs waren. De dagbladen van Orleans en Rouaan melden, dat ook daar choleragevallen zijn voorgekomen.

LONDEN, 31 Maart. De Cholera, welke thans gelukkig Engeland en Schotland geheel verlaten heeft, maakt voor het oogenblik in Ierland, en wel voornamelijk in het graafschap Limerick en deszelfs omstreken, vele slagtoffers.

LONDEN, 2 April. In Ierland woedt de Cholera in eene hooge mate; te Limerick zijn reeds 800 menschen aan die ziekte bezweken.

Ingezonden stukken.

Vergrooting van Gemeenten.

Toen wij in deze Courant van Dingsdag, den 20sten Maart l.l., het ingezondene stukje van een' Ommelander hadden gelezen over het plan, hetwelk er bij de Regering bestaat, om in verschillende provinciën de gemeenten te vergrooten, dachten wij: hoe verschillend kan toch de zienswijze zijn in dezelfde zaak! Die Ommelander ziet in die vergrooting veel onheil te gemoet: 1) omdat het zeker zou zijn (zoo als dat in een werkje, getiteld: *Het Grietmanschap ontmanteld*, ontwijfelbaar zou zijn aangetoond), dat de Regering daarmede bedoelt, om aan eenige, of zekere familiën een goed inkomen, als burgemeester te bezorgen; en 2) om afhankelijke burgemeesters te hebben, ten einde die dan te gebruiken bij de verkiezing van leden voor de Tweede Kamer; terwijl hij er eindelijk nog voor dit gewest, waar de gemeenten van 1500—2500 zielen tellen, niets dan schade en ongerijf voor de ingezetenen in ziet.

Wij daarentegen, die mede een Ommelander zijn, meenen ons niet genoeg over dat plan der Regering te kunnen verheugen. Wij zien daarin groote voordeelen te gemoet, bij geen ongerijf voor de ingezetenen. Die vergrooting zal voorzeker voor hen een groot geldelijk voordeel moeten opleveren, en wel grooter, naarmate de gemeenten zullen worden vergroot. Dat de kosten van het bestuur eener gemeente zich zoo vaak vermenigvuldigen, als er gemeenten geteld worden, en omgekeerd, zoo vaak zullen verminderen, als zich het getal dier gemeenten door vergrooting of vereeniging zal verkleinen, gevoelt ieder toch terstond. Het bestuur over eene grootere gemeente moge de ingezetenen wel op wat meer kosten, dan over eene kleinere te staan komen, en alzoo ook het bestuur eener gemeente, door eene vereeniging van meer gemeenten vergroot, meer kosten vereischen, dan van iedere dier gemeenten op zich zelve staande; maar de kosten der aldus vergrootte gemeente zullen op verre na niet te vergelijken zijn met die, welke die gemeenten, ieder afzonderlijk bestuurd, na zich slepen. Dat die vergrootingen alzoo ten dezen bezuinigingen zullen aanbrengen, zal wel niet verder behoeven te worden betoogd; en dat die bezuinigingen waarlijk niet gering zouden zijn, weet ieder, die bekend is met de jaarlijksche begrootingsstaten der gemeenten. Doch dit is niet het eenige voordeel, hetwelk wij in die vergrooting zouden zien. Zij zou nog in een ander opzigt een voordeel aanbieden, hetwelk bij ons nog in geene vergelijking zou komen bij dat geldelijk voordeel, hoe groot ook. Bepalen wij ons ten dezen bij deze provincie, dan zien wij, dat zij, buiten de stad Groningen, met eene bevolking van 155000 zielen, verdeeld is in niet minder, dan 56 gemeenten. Dat die gemeenten, die alle tot hetzelfde gewest behooren, en wier belangen dus zoo veel immer mogelijk behoorden te zijn vereenigd, hierin haar doel moeten missen en door zulk eene groote verdeeling zich niet zelden, tot groot nadeel van het gemeene welzijn, in hare krachten verlamd gevoelen, ligt in den aard der zaak. Vergroot men nu de gemeenten, dan zal haar getal verminderen, hare krachten zullen zich meer ontwikkelen, en bij hare ingezetenen zal meer eenheid ontstaan. — Ook zou eene vergrooting der gemeenten niet anders, dan voordeelig werken op de aanstaande vrije en regtstreeksche verkiezing van hare raadsleden. Dat men tegenwoordig de raadsplaatsen in de gemeente ten platten lande, althans in deze provincie, bezet ziet door mannen van maar al te weinig kennis, en van de bekrompenste inzigten, zal niet kunnen worden ontkend, en zal voorzeker hoofdzakelijk moeten worden geweten aan den beperkten kring der gemeenten, tot welken men zich steeds bij hunne verkiezing heeft moeten bepalen. Die stand van zaken behoorde eindelijk wel eens op te houden.

Het is waarlijk tegenwoordig toch ook geen tijd meer, dat men langer geduldig zal kunnen aanzien, dat de belangen der gemeente, en daarmede dus ook de zijne, zijn gesteld in handen van menschen, die, de burgemeester daarvan niet altijd uitgezonderd, alle vereischte kennis van zaken, en tot het behoorlijk besturen eener gemeente, al is het dan ook maar eener plattelands gemeente, volstrekt alle geschiktheid missen. En daarenboven, de ophanden zijnde nieuwe regeling onzer staatshuishouding, ook onmiddellijk voor de gemeenten, zal het nu ook wel noodig maken, dat de belangen dier gemeenten aan bekwamer, ja aan bekwame mannen ter behartiging worden opgedragen; opdat ook art. 144 onzer tegenwoordige nieuwe grondwet niet wederom als niet geschreven daarheen zal liggen: zoodat eene vergrooting van gemeenten, ook in deze provincie, ten dezen opzigte zelfs wel als eene noodzakelijkheid schijnt te mogen worden beschouwd; opdat men zich, bij de aanstaande onmiddellijke verkiezing der ingezetenen van de leden van den Raad, die aan het hoofd hunner gemeenten zal staan, door eenen beperkten kring dier gemeenten in de gewenschte keuzen niet zal belemmerd vinden.

Wij zeiden, in die vergrootingen veel voordeel te zien, bij geen ongerijf voor de ingezetenen. Het is waar, de gemeenten zouden door die vergrootingen eene meerdere uitgestrektheid verkrijgen en de ingezetenen daardoor meer van de hoofdplaatsen en de zetels van het gemeentebestuur worden verwijderd, zoodat zij zich, zoo dikwijls zij zich aldaar zullen moeten laten vinden, dan misschien een half uur, of hoogstens een uur verder van hunne woningen zullen moeten begeven. Maar wij vragen, hoe weinig komt het iemand in zijn gansche leven voor, dat hij daarheen moet? In den regel toch heeft hij daar niets te maken, dan bij gelegenheid van geboorte, trouwen en overlijden, of van eenige andere toevallige reden; zoodat het eene overdrevenheid genoemd mag worden, daarin eenig ongerijf voor de ingezetenen te vinden. En wat geeft ook een bewoner van het platteland om een uur afstands! Zijn er maar markten of boeldagen te bezoeken, of uitvaarten bij te wonen, hoe vaak die ook in een jaar mogen voorkomen; of is er een geliefd predikant of oefenaar te hooren, al is het ook alle weken, of zelfs meer dan eens in de week, dan komt het er nooit op aan, hoe ver of hoe moeijelijk de reis moge zijn; men bekommert zich dan zelfs om geen weêr of wind. Waarlijk, die meerdere uitgestrektheid eener gemeente zou de ingezetenen geen wezentlijk ongerijf baren. Maar die Ommelander verzekert ons, dat de Regering met die vergrootingen bedoelt, om aan eenige of zekere familiën een goed inkomen, als burgemeester te bezorgen, en voorts, om afhankelijke burgemeesters te hebben, ten einde van hen gebruik te kunnen maken bij de verkiezing van leden voor de Tweede Kamer. Wat dat goed inkomen betreft, daar zal men wel niet buiten toe kunnen, wil men zich van bekwame mannen verzekeren. De eer van een plattelands-burgemeesterschap is waarlijk zoo groot niet, dat men zich daarom zoo veel zorg en moeite en verantwoordelijkheid wil getroosten; en die betrekking is evenwel te gewigtig, dan dat men haar geheel als eene nietige bijzaak mag beschouwen, zoo als zij maar al te veel, ten minsten in deze provincie, is aanvaard. En wat dat bezorgen aan eenige of zekere familiën door de Regering aangaat, daaraan zouden wij nog zeer twijfelen, of dat wel zoo ruimschoots zou plaats vinden. De grondwet geeft bij art. 139 aan den Koning de bevoegdheid, om den voorzitter van den raad der gemeente te verkiezen, ook *buiten* de leden van dien Raad, en alzoo onafhankelijk van de voorafgegane onmiddellijke verkiezing van hem door de ingezetenen; maar eene zoodanige verkiezing van dien voorzitter zal toch altijd wel te veel eene uitzondering worden, dan dat men daarvan iets te vreezen zou krijgen, bijaldien zij daartoe al immer eenige aanleiding mogt kunnen geven: vooreerst, omdat eene verkiezing van den voorzitter *buiten* de leden van den Raad, niet schijnt te liggen in het beginsel van de grondwet, en alzoo niet in den regel; en ten anderen, omdat zulk een voorzitter of burgemeester van alle *regeling* en *bestuur* van de huishouding der gemeenten geheel is uitgesloten; waarom eene zoodanige verkiezing door den Koning zich al te weinig aanbeveelt, en alzoo buiten eene volstrekte noodzakelijkheid niet ligt te verwachten is; terwijl in allen gevalle dan nog van hunne afhankelijkheid, in deze Provincie niet ligt iets te duchten zou zijn. In het gewest der vrije Friezen mogt dit al het geval kunnen worden; maar de jongste regtstreeksche verkiezing van de leden der Tweede Kamer heeft dien Ommelander toch de voldoende overtuiging kunnen geven, dat een invloed van hen op die verkiezing hier zoo ligt geen' wortel zou schieten. Toen toch waren anders invloedrijke mannen hier ook niet geheel werkeloos; en wat hebben zij evenwel op die verkiezing kunnen vermogen? de ondervinding heeft het geleerd — niets. Dan, wat ook ten dien opzigte van die vergrooting van gemeenten het gevolg mogt zijn: die gevolgen zouden, ten minste naar ons inzien, dan nog nimmer opwegen tegen de voordeelen, welke wij ons daarvan hebben voorgesteld. — Wij zouden voorts zelfs wel wenschen, dat de gemeenten wierden vergroot van 8—10,000 zielen, en dat dan in haar de judicature van den tegenwoordigen kantonregter wierd gevestigd, door in haar het regtersambt, gelijk bevorens alhier, tijdens het bestaan der rigters, met goed gevolg plaats vond, weder met het notarisambt te vereenigen. Dan zou daarenboven het geheele kantongeregt uit het raderwerk van het regtswezen kunnen wegvallen, en dat geheel ten voordeele van de schatkist, en tevens zeer ten voordeele en gerijve van de justiciabelen. Want de notaris kon dan, even als toen, dat regtersambt weder kosteloos waarnemen; hij vond toen daarvoor eene genoegzame belooning in het uitsluitend regt van de beleijingen en van den openbaren verkoop der losse en vaste goederen binnen zijn regtsgebied, en zou dat nu nog weder daarin kunnen vinden; terwijl hij voor het verlies van zijn tegenwoordig uitgestrekt gebied, eene voldoende vergoeding zou vinden in de zekerheid van eene ongestoorde praktijk binnen een wel enger, maar dan nog ruim genoeg gebied; terwijl voorts die justiciabelen als het ware bij de deur dan regt zouden kunnen vinden tusschen hen en hunnen naasten, hetwelk zij thans ver en met veel moeite en kosten moeten gaan zoeken, al is het onderwerp van hun geschil ook nog zoo gering en onbeduidend; waarom het dan ook maar al te vaak achterwege moet blijven. Wij zeiden, dat daarmede dan het geheele tegenwoordige kantongeregt geheel ten voordeele van de schatkist uit het raderwerk van het regtswezen zou kunnen wegvallen; ja, want in den burgemeester en den secretaris der gemeente, die toch, met eene zulke vergrooting van gemeenten, uit bekwame en zaakkundige mannen zouden kunnen bestaan, vond men dan het overig personeel van den ambtenaar van het openbaar officie, en van den griffier; die dan ook van zelve in hunne traktementen, ten laste dier gemeenten, daarvoor eene voldoende bezoldiging zouden vinden. Daarin zou dan ook meteen eene geschikte gelegenheid gevonden zijn, om het verzuim te herstellen, waarvan die Ommelander de ingezetenen meent te moeten beschuldigen, n.l. dat zij zich niet genoeg in de hoofdplaatsen hunner gemeenten laten vinden, en dan tevens niet minder uitgewonnen worden op het hooge cijfer aan daggelden bij het ministerie van justitie; want die daggelden zouden dan bij eene comparitie voor dien gemeenteregter evenmin te pas behoeven te komen, als thans bij eene verschijning voor den burgemeester. De kring der gemeenten zou zich bij eene dergelijke vergrooting niet zoodanig verwijden, dat daaromtrent eene verandering zou moeten gemaakt worden. En wanneer dan voorts de Regering voor iedere gemeente, zooals thans, éénen rijksontvanger voldoende achtte, zoo als wij dat voor geheel voldoende zouden rekenen, dan konden, bij zulk eene vergrooting van gemeenten, alleen in deze Provincie ook nog om de 40 van die ambtenaren worden gemist, terwijl de gemeenten daardoor niet te groot zouden worden, maar spoedig een waardig, vast en voordeelig aanzien bekomen, en alzoo tevens het provinciale Gouvernement zeer gunstig in de hand werken; terwijl voorts de regtsveiligheid aldaar, door die combinatie van het regters- en notarisambt, volstrekt geen gevaar zoude loopen, van wege het uitsluitend regt van de notariële praktijk in die gemeenten. Er zouden alzoo in eene dergelijke vergrooting van Gemeenten, zoo voor de schatkist als voor de ingezetenen, aanzienlijke voordeelen te behalen zijn, zonder dat, ten minsten naar ons inzien, daartegen een eenig wezentlijk bezwaar zoude overstaan.

Ziet daar, ingezetenen! onze beschouwing over het plan, dat er bij de Regering bestaat, om in verschillende Provinciën de gemeenten te vergrooten; in afwachting nu van hetgeen door uw onderzoek daartegen aan te voeren zal zijn.

Correspondentie.

Bij de Redactie is een schrijven ingekomen, waarin aanmerkingen worden gemaakt op hetgeen in het vorig nommer dezer Courant voorkwam nopens een der laatstelijk alhier gevangen gestelde personen, en bij de vermelding van wiens naam tevens was gevoegd: dat het was een *Israëliet*. — De Briefschrijver vraagt, „waarom bij VAN ZANTEN melding wordt gemaakt van zijn geloof, en bij geen der andere personen? Zijn geloof had toch niet gezondigd!" — Wij willen hierop gaarne antwoorden, en zeggen, dat de bedoelde kwalificatie blijkbaar in geen opzigt aanstoot kan geven, daar zij geheel zonder bepaalde bedoeling is ter neder gesteld, zoo als dit trouwens, in gelijksoortige omstandigheden, in zeer vele onzer bladen pleegt te geschieden. Evenwel, wij stemmen gaarne toe, dat deze soort van onderscheiding billijkerwijze verdient nagelaten te worden.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.